

JAARVERSLAG 2024

DE PIJNLIJKE REALITEIT VAN REUMA

**JE MOET STEEDS
JE VRIENDINNEN
AFZEGGEN.**

De pijnlijke realiteit van reuma

In Nederland ervaren 2,3 miljoen mensen dagelijks de impact van reuma en dat aantal zal alleen maar groeien. Zij leven met pijn, stijfheid en extreme vermoeidheid door reuma. Hoe hard er ook naar oplossingen gezocht wordt, de beschadiging van hun gewrichten is nog steeds niet te genezen. En misschien wel net zo pijnlijk is dat mensen met reuma veel onbegrip ervaren in hun omgeving, waardoor ze het gevoel hebben dat ze tekortschieten: als ouder, als vriend, als collega. Dat is de pijnlijke realiteit van reuma.

In 2024 deden we er bij ReumaNederland alles aan om aandacht te vragen voor deze pijnlijke realiteit. Onder andere door een brede bewustwordingscampagne. Daarnaast zetten we ons in om mensen met reuma en hun omgeving op alle mogelijke manieren te steunen in hun dagelijkse strijd. Niet alleen door het beeld dat over reuma bestaat bij te stellen, maar vooral door te laten zien dat de impact van reuma enorm wordt onderschat. Juist in tijden dat we iedereen kunnen gebruiken om Nederland draaiende te houden, is het extra pijnlijk dat veel mensen met reuma niet meer 'mee kunnen doen'. Als werknemer, mantelzorger of als vrijwilliger. Hoe graag ze dit ook zouden willen.

Er is de afgelopen jaren veel waardevol onderzoek gedaan naar de oorzaken en mogelijke oplossingen voor reuma, waardoor we vooruitgang hebben geboekt in de strijd tegen reuma. Helaas heeft deze vooruitgang ook een keerzijde. De gevolgen van reuma zijn minder zichtbaar op straat, waardoor de aandacht voor reuma wat lijkt te vervlakken. Dat mogen we absoluut niet laten gebeuren. We moeten blijven beseffen hoe heftig de gevolgen van reuma nog altijd zijn. Voor het persoonlijke leven van mensen met reuma én voor onze samenleving.

Reuma is een verzamelnaam voor meer dan 100 aandoeningen, waarbij artrose de meest voorkomende vorm van reuma is. Op dit moment zijn er al zo'n 1,6 miljoen mensen met artrose en het is een wrange constatering dat, volgens de gegevens van het RIVM, dit aantal fors zal toenemen de komende jaren. De verwachting is zelfs dat artrose nummer één wordt op de lijst van de meest voorkomende aandoeningen. Artrose zet je leven letterlijk stil, niet alleen van ouderen maar ook van jongvolwassenen. We moeten als maatschappij daarom fors blijven investeren in oplossingen die artrose vertragen en symptomen onderdrukken om uiteindelijk artrose te kunnen genezen.

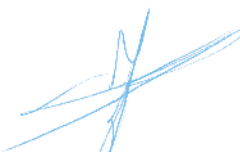
ReumaNederland was op zeer veel terreinen actief in 2024. Het was bijvoorbeeld mooi om te ervaren met hoeveel energie er met onderzoekers, zorgverleners en specialisten werd samengewerkt aan nieuwe behandelmogelijkheden voor artrose en het verbeteren van de artrosezorg door beweegprogramma's.

Een geheel andere activiteit waarbij veel energie loskwam, was de eerste editie van de Reuma Light Walk. In het park en de bossen rond Kasteel Rosendaal bij Arnhem wandelden vele honderden mensen, met en zonder reuma, om geld in te zamelen voor onderzoek naar reuma. Het zag er niet alleen betoverend uit, ook de sfeer en betrokkenheid van alle deelnemers waren hartverwarmend.

In onze rol als patiëntenorganisatie ondersteunden we mensen met reuma op vele fronten. Mooie voorbeelden hiervan zijn de verdere ontwikkeling van ons patiëntenplatform Reuma.nl en de actieve samenwerking met negen landelijke patiëntenverenigingen die zich richten op een specifieke vorm van reuma. Verder hebben we er samen met Independer voor gezorgd dat mensen met reuma verschillende zorgverzekeringen met elkaar konden vergelijken, zodat zij een weloverwogen keuze konden maken voor een verzekering die het beste bij hun behoeften past.

Vanzelfsprekend blijft ReumaNederland zich ook met volle toewijding inzetten om geld in te zamelen voor onderzoek naar effectievere behandelingen. Zodat we kunnen blijven werken aan een toekomst waarin reuma echt te genezen is. Want dat is en blijft natuurlijk het ultieme doel van ReumaNederland.

Natuurlijk beseffen we dat wij dat nooit alleen kunnen en dat juist de samenwerking met al die ervaringsdeskundigen, behandelaren, onderzoekers, donateurs en andere stakeholders ons verder brengt. Mede namens mijn collega's wil ik daarom iedereen bedanken voor het vertrouwen en de mooie samenwerkingen in 2024.

Jan-Willem Förch
Bestuurder / algemeen directeur

INHOUD

6
Verslag Raad
van Toezicht

8
Hoofdstuk 1
Activiteiten en resultaten

14
Hoofdstuk 2
Organisatie en bestuur

24
Hoofdstuk 3
Financiële verantwoording bestuur

31
Jaarrekening
2024

60
Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant

Verslag Raad van Toezicht

In Nederland leven 2,3 miljoen mensen met reuma en de pijnlijke realiteit is dat dit aantal in de komende jaren behoorlijk zal stijgen. Baanbrekend wetenschappelijk onderzoek blijft daarom van groot belang omdat dit de sleutel is tot de genezing van reuma.

ReumaNederland heeft zich in 2024 ingezet voor een beter leven voor mensen met reuma, zodat ook zij een leven kunnen leiden zonder beperkingen en pijn. Dit wordt gedaan door aandacht te vragen voor de enorme impact van reuma, door belangrijk wetenschappelijk onderzoek te financieren, door betrouwbare informatie te geven en door mensen met reuma met elkaar te verbinden.

ReumaNederland is een gezonde organisatie, met betrokken, energieke en hardwerkende medewerkers. Zij zetten zich iedere dag weer in om de doelen van ReumaNederland te realiseren. De Raad van Toezicht (RvT) is trots op hen en het resultaat dat zij weten te behalen.

De Raad van Toezicht heeft het jaar 2024 als positief ervaren. De relatie met de bestuurder en de interne organisatie is open en zeer plezierig. De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2024 gewijzigd, in september is de heer Lauren van der Heijden als extra toezichthouder toegetreden tot de RvT. Wij zijn blij dat hij met zijn expertise op het gebied van marketing & communicatie een bijdrage wil leveren aan de ontwikkeling van ReumaNederland.

In het verslagjaar waren er vier formele vergaderingen waarin de Raad van Toezicht bijeenkwam. Onderwerpen die aan de orde kwamen, zijn besproken en/of zijn goedgekeurd, waren onder meer:

- » managementletter, jaarrekening inclusief controleverklaring, het accountantsverslag en het jaarverslag 2023;
- » voortgang van het strategische speerpuntentraject;
- » goedkeuring voor de (deel)financiering van een aantal grote onderzoeksprogramma's;
- » de verdere ontwikkeling van de interne organisatie;
- » de jaarplannen en begroting 2025;
- » meerjarenbegroting 2026-2028;
- » fondsenwervende ontwikkelingen en vernieuwingen;
- » voortgang en rapportage van de impact-investeringen;
- » statuten en reglementen.

Daarnaast was er nog een bijeenkomst in een informele setting waar de Raad van Toezicht werd bijgepraat over de hoopvolle ontwikkelingen met betrekking tot de genezing van jeugdreuma. Verder werd deze bijeenkomst benut voor een zelfevaluatie van de Raad.

Ook de Auditcommissie kwam vier keer bijeen in 2024, mede ter voorbereiding op besluitvorming in de Raad van Toezicht. Onderwerpen die hier aan de orde kwamen, waren onder meer:

- » managementletter, jaarrekening inclusief controleverklaring, het accountantsverslag en het jaarverslag 2023;
- » kaderbrief en de (concept)begroting 2025;
- » meerjarenbegroting 2026-2028;
- » financiële maandrapportages;
- » voortgangsrapportages vermogensbeheerder;
- » impact investeringen.

Daarnaast overlegde de directeur op regelmatige basis met de voorzitter van de Raad van Toezicht en met individuele RvT-leden over diverse onderwerpen. De remuneratiecommissie, bestaande uit mevrouw Schuurmans-Wijdeven en de heer Ketellapper, heeft de plannings- en eindejaarsgesprekken gevoerd met de directeur.

De Raad van Toezicht kijkt terug op een goed jaar waarin de organisatie een aantal mooie initiatieven heeft ontwikkeld die ReumaNederland in het komende jaar verder zullen gaan brengen. De maatschappelijke en economische ontwikkelingen blijven onze aandacht houden, maar we hebben er alle vertrouwen in dat ReumaNederland daar op de juiste manier op anticipeert. De Raad van Toezicht bedankt alle betrokkenen die een bijdrage leveren aan het werk van ReumaNederland. Wij kijken positief naar de toekomst en blijven ons inzetten voor het ultieme doel: dat we reuma echt gaan genezen.

28 mei 2025

M. Schuurmans-Wijdeven,
voorzitter Raad van Toezicht
(afgetreden per 1 mei 2025)

drs. W.J. Ketellapper

prof. dr. F. Koning
(ad interim voorzitter Raad van Toezicht per 1 mei 2025)

dr. H.H. Kuper

drs. C.M. Bout RA

L.H. van der Heijden

“Naduah: Mijn dochter geeft me de kracht om op te staan”

HOOFDSTUK 1

Activiteiten en resultaten

ReumaNederland is voorvechter van een wereld waarin reumatische aandoeningen geen beperking meer vormen. Waarin mensen met reuma een volwaardig leven kunnen leiden. Een leven dat past bij hun ambities. We willen ervoor zorgen dat de patiënt van morgen geen patiënt meer hoeft te zijn, maar met zijn of haar ambities weer midden in het leven staat. Onze bestedingen aan onderzoek, innovatie, informatie, ondersteuning van patiënten en belangenbehartiging zijn daarop gericht.

1.1 Onderzoek en innovatie

ReumaNederland zet zich al 99 jaar in voor de bestrijding van reumatische aandoeningen, waaronder artrose, reumatoïde artritis (RA), jeugdreuma en jicht. In die periode is er veel wetenschappelijke vooruitgang geboekt. Helaas is de impact van reuma nog steeds te groot. Daarom blijft ReumaNederland zich inzetten voor meer onderzoek en richt het zich tot 2040, in samenwerking met diverse stakeholders, op twee ambities: van reuma een niet-chronische, omkeerbare aandoening maken en precisie (persoonsgerichte) geneeskunde voor mensen met reuma realiseren. Deze ambities staan centraal in het huidige samenwerkings- en financieringsbeleid (2022-2026). Om dit beleid in de praktijk vorm te geven, ontwikkelde ReumaNederland een onderzoeksraamwerk bestaande uit vier programma's, waaraan ook in 2024 invulling is gegeven:

TALENT PROGRAMMA

Het Talent-programma richt zich op de aanwas van nieuw talent binnen het veld van het reumaonderzoek. In dit programma kent ReumaNederland financiering toe aan uitzonderlijke wetenschappers die een significante bijdrage kunnen leveren aan reumaonderzoek en daarmee impact hebben op de kwaliteit van leven van mensen met reuma.

Daar waar in 2023 de nadruk lag op de Junior Talenten, is er in 2024 een call opengesteld voor Senior Talenten conform het samenwerkings- en financieringsbeleid. De afronding en toekenning van deze call zal plaatsvinden in 2025.

EXPLORE PROGRAMMA

Het Explore programma richt zich op de Lang Lopende Programmalijnen (LLP). Daarmee ondersteunt ReumaNederland gedurende vijf jaar universitaire Nederlandse onderzoeksgroepen (en eventuele buitenlandse samenwerkingspartners) met onderzoekslijnen die in het verlengde liggen van de ambities van ReumaNederland. We erkennen deze onderzoeksgroepen als Research Centres of Excellence.

Medio 2023 zijn er in een nieuwe callprocedure, in samenwerking met de Ervaringsdeskundigencommissie (EDC) en de Internationale Visitatie Commissie (IVC) opnieuw vijftien Research Centres of Excellence geselecteerd met een looptijd tot juni 2028. In 2024 zijn we begonnen met de eerste voorbereidende gesprekken over de periode na 2028, ten aanzien van dit programma. Ook hebben we overlegd met collega-fondsen in Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk om te kijken hoe we elkaar kunnen versterken door meer samen te werken.

FOCUS PROGRAMMA

Het Focus programma is thematisch gedreven. In 2024 zijn er twee Focus calls uitgeschreven en afgerond. De eerste call, over vroege diagnose van ontstekingsreuma en zeldzame vormen van reuma (niet reumatoïde artritis) resulteerde in vijf gehonoreerde voorstellen.

De tweede Focus call, over gepersonaliseerde zorg en behandeling, resulteerde in drie gehonoreerde voorstellen. De organisatie en beoordeling van beide calls vond plaats door ervaringsdeskundigen en professionals.

CONNECT PROGRAMMA

Het Connect programma focust zich op het aangaan van samenwerkingsverbanden, zoals publiek-private samenwerkingen, het vormen van allianties en het verkrijgen van (inter)nationale subsidies voor onderzoeken waarbij ReumaNederland (co-)aanvrager is. In 2024 zijn er mooie successen geboekt. De in 2023 gestarte call voor vroege diagnose van artrose in samenwerking met de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is in januari 2024 definitief afgerond

met ruim drie miljoen euro voor drie inspirerende en hoopgevende onderzoeken.

Daarnaast hebben we een onderzoek gefinancierd van een aantal UMC's en het bedrijf Cytrill om de werking van een nieuwe vorm van medicatie te onderzoeken voor patiënten met reumatoïde artritis die niet reageren op bestaande medicatie. Ook hebben we een aantal veelbelovende artroseonderzoeken medegefinancierd die passen bij onze doelstelling om artrose in de toekomst te kunnen genezen en die stappen zetten richting het kunnen aanbieden van gepersonaliseerde zorg.

1.2 Patiëntenorganisatie

ReumaNederland is niet alleen een gezondheidsfonds en een fondsenwervende organisatie, maar ook een patiëntenorganisatie. Dit houdt in dat we de stem van mensen met reuma borgen in de projecten die we financieren. Dat we ons bemoeien met ontwikkelingen die de belangen van mensen met reuma raken. En dat we mensen met reuma ondersteunen met informatie, tools en onderling contact. Op die manier kunnen we nog richter impact maken. Vanuit deze visie richten we ons op:

- » het uitbouwen van een sterke nationale patiëntenorganisatie die mensen letterlijk en figuurlijk in beweging brengt;
- » het versterken van mensen met reuma en hun naasten met betrouwbare patiënteninformatie, tools en onderlinge verbinding;
- » beïnvloeding van zorgbeleid en stimuleren van innovaties die het leven met reuma verbeteren;
- » sterke verbindingen met (inter)nationale patiëntenorganisaties en organisaties die opkomen voor gedeelde doelen die ook voor mensen met reuma belangrijk zijn;
- » borgen van een impactvolle inbreng door ervaringsdeskundigen.

Bijzondere ontwikkelingen in 2024:

- » In de besluitvorming over de langlopende programmalijnen is vanaf 2024 de stem van mensen met reuma (Ervaringsdeskundigencommissie) gelijkwaardig aan de stem van de Internationale Visitatiecommissie waarin wetenschappers vertegenwoordigd zijn.
- » *Samenwerking Landelijke Reumapatiëntenverenigingen*
In 2024 zijn er samenwerkingsovereenkomsten met acht landelijke reumapatiëntenorganisaties ondertekend. Deze organisaties richten zich op mensen met een specifieke vorm van reuma. Door samen te werken, zorgen we ervoor dat alle mensen met reuma gehoord worden en goed vertegenwoordigd zijn.
- » *Samenwerking Stichting Patiënt Partners Nederland voortgezet*
Via Stichting Patiënt Partners zetten mensen met RA zich in om (aankomende) artsen te leren de aandoening vroegtijdig te kunnen herkennen. In 2024 is de samenwerking geëvalueerd en is besloten deze voort te zetten voor de komende drie jaar.
- » *Ervaringsdeskundigheid vergroot*
De groep van actief betrokken ervaringsdeskundigen heeft zich uitgebreid tot meer dan 350. Afhankelijk van hun kennis, voorkeuren en tijd zetten zij zich in voor de doelen van ReumaNederland. In 2024 hebben we onze ondersteuning aan hen verbeterd en een bedankdag georganiseerd met circa 75 deelnemers.
- » *Digitale empowerment met tools*
Om mensen met reuma te versterken bij het kiezen van apps die helpen bij bewegen en het bijhouden van klachten, hebben we een tool ontwikkeld waarmee je op basis van een paar vragen een aantal apps geselecteerd krijgt die goed bij jouw behoeften passen. Deze tool wordt in 2025 gelanceerd.
- » *Patiëntenplatform Reuma.nl gegroeid*
Het patiëntenplatform Reuma.nl is verder gegroeid en toegankelijker gemaakt voor een grotere groep mensen met reuma.
- » *Hulp bij kiezen zorgverzekeringen*
Het kiezen van een passende zorgverzekering is voor mensen met reuma uitdagend. Om hen daarbij te helpen, hebben we diverse tools ontwikkeld en gelanceerd:

- De Zorgchecker; om de zorgbehoefte beter in kaart te kunnen brengen.
- De Reumazorgverzekeringsvergelijker in samenwerking met Independer. In totaal hebben meer dan 70.000 mensen interesse getoond in de Zorgchecker en hebben 6.500 mensen met reuma er daadwerkelijk gebruik van gemaakt.
- » *Meer bewegen*
 - In oktober organiseerden we de Reuma Light Walk, een nieuw sponsevenement met meer dan 800 deelnemers.
 - Om het landelijk aanbod van bewegen in het water voor mensen met reuma te verbeteren en te vergroten, ontwikkelden we samen met Sportfondsen een e-learning voor zweminstructeurs. Door hun kennis over reuma te vergroten, kunnen zij mensen met reuma beter begeleiden en wordt bewegen in het water toegankelijker.
- » *Gezondheids- & digitale vaardigheden verbeterd*
Om mensen met lage gezondheidsvaardigheden beter te bereiken, zijn we samen met Pharos (expertisecentrum voor gezondheidsverschillen) aan de slag gegaan om als organisatie gezondheidsvaardiger te worden. In het kader hiervan zijn er collega's getraind om begrijpelijker te communiceren.
- » *Subsidie ontvangen*
Bij het ministerie van VWS hebben we een Patiënten- en Gehandicaptenorganisatiesubsidie aangevraagd en toegekend gekregen voor 2025. Deze subsidie gebruiken we voor betere voorlichting op ons platform Reuma.nl en het financieren van belangenbehartigingstrajecten.
- » *Patiënten Advies Raad (PAR)*
Onze Patiënten Advies Raad is meerdere keren bij elkaar gekomen. De PAR denkt en praat mee over beleid en strategische onderwerpen van ReumaNederland, over ons meerjarenplan en de jaarplannen.

VERGOEDING VAN LANGDURIGE OEFENTHERAPIE VOOR ERNSTIGE RA

Na jarenlange strijd en lobby van ReumaNederland wordt oefentherapie voor mensen met ernstige beperkingen door RA per 1 januari 2025 vergoed vanuit de

basisverzekering. Niet alleen krijgen zij recht op langdurige fysiotherapie, er is ook geen maximum aan het aantal behandelingen én de vergoeding geldt vanaf de eerste behandeling. Hiermee is een baanbrekende stap gezet in effectieve en persoonsgerichte zorg voor een kwetsbare groep patiënten.

In een langlopende studie, die in 2018 door ReumaNederland is geïnitieerd, is aangetoond dat langdurige oefentherapie écht werkt en nodig is voor mensen met ernstige beperkingen door RA. Met dit bewijs lukte het ReumaNederland het Zorginstituut te overtuigen om fysiotherapie voor deze groep patiënten te vergoeden vanuit het basispakket. De minister van VWS heeft het advies van het Zorginstituut inmiddels overgenomen. Dit betekent dat vanaf 1 januari 2025 oefentherapie vergoed wordt voor deze groep mensen met ernstige RA.

Voor mensen met axiale spondyloartritis die ook veel baat hebben bij oefentherapie, verwachten we in 2025 een uitspraak van Zorginstituut Nederland.

1.3 Reuma.nl

Het platform Reuma.nl groeide in 2024 verder uit tot dé online plek voor mensen met reuma. Het platform biedt een unieke combinatie van betrouwbare informatie, lotgenotencontact, inspirerende blogs en praktische tips.

Een belangrijke mijlpaal was het herschrijven van de patiënteninformatie naar taalniveau B1. Hierdoor zijn onze teksten nu toegankelijk voor een grotere groep mensen met reuma. Daarnaast zijn we gestart met een maandelijks nieuwsbrief, waarmee we onze deelnemers beter kunnen informeren en betrokken houden bij de community en hebben we aanpassingen doorgevoerd om de gebruiksvriendelijkheid van het platform te verbeteren.

Met de campagnes Bewegen en Samen gezond eten versterkten we ons bereik en de betrokkenheid van onze gebruikers. En met succes. In 2024 groeide het aantal bezoekers met bijna 200% naar 1.000.000 en werden

er 1.300 nieuwe profielen aangemaakt. Ook werden er 151 nieuwe gesprekken gestart in de community.

1.4 Artroseoffensief

Als we niets doen, groeit het aantal mensen met artrose in Nederland naar 2,3 miljoen in 2040. De persoonlijke én maatschappelijke impact van artrose is gigantisch. Want voor heel veel mensen betekent artrose: niet meer mee kunnen doen. Daarom komt ReumaNederland, samen met onderzoekers, ervaringsdeskundigen, behandelaren, bedrijven en heel veel andere betrokkenen in actie. Voor meer kennis, snellere diagnose, een behandeling die artrose echt geneest, betere artrose(beweeg)zorg, bewustwording en het voorkomen van artrose. In 2024 bleven we aandacht vragen voor de maatschappelijke impact van artrose, onder meer via de media. Via een online campagne vroegen intussen 100.000 mensen met beginnende gewrichtsklachten de Artrosewijzer aan.

1.5 Fondsenwerving en bewustwording

ReumaNederland wil de kwaliteit van het leven van mensen met reuma verbeteren. Met onderzoek naar betere behandelingen, betrouwbare informatie en aandacht voor de belangen van mensen met reuma. Daar is geld voor nodig. Daarom werft ReumaNederland fondsen. De belangrijkste bronnen van inkomsten zijn giften van grote gevers, nalatenschappen, de jaarlijkse collecte, particuliere donateurs, opbrengsten uit loterijen en fondsenwervende acties. Het afgelopen jaar leverde de Artrosewijzer een vaste stroom aan nieuwe structurele gevers op. In totaal heeft de inzet van fondsenwervende activiteiten een groei van 4% aan machtiginghouders opgeleverd.

Aanvullend op de fondsenwervende activiteiten werd in 2024 de eerste editie van de Reuma Light Walk georganiseerd. Een nieuw sponsevenement, goed toegankelijk voor mensen met reuma.

DE PIJNLIJKE REALITEIT VAN REUMA

In 2024 hebben we de bewustwordingscampagne ‘De pijnlijke realiteit van reuma’ opnieuw ingezet om aandacht te vragen voor de impact en urgentie van reuma. De campagne draait om de pijn achter de fysieke klachten van reuma. Als je reuma hebt, moet je vaak anderen om hulp vragen. Je voelt je voortdurend schuldig en hebt het pijnlijke gevoel dat je tekortschiet richting je gezin, vrienden en collega’s. Door reuma kun je niet de ouder, partner, vriend of collega zijn die je van binnen wel bent. Dat is de pijnlijke realiteit van reuma.

De campagne over dit complexe onderwerp leverde wederom opvallend veel positieve reacties op van mensen met reuma en hun naasten, die zich erg herkenden in het door ons geschetste beeld.

NALATENSCHAPPEN

Legaten en nalatenschappen waren ook in 2024 de grootste inkomstenbron van ReumaNederland. In totaal ontving ReumaNederland € 5,4 miljoen uit overige legaten en erfstellingen. ReumaNederland ontvangt niet alleen nalatenschappen van mensen die zelf reuma hebben gehad, maar ook van mensen die reuma van dichtbij hebben meegemaakt of van mensen die het heel belangrijk vinden om bij te dragen aan de genezing van reuma. Wij zijn zeer dankbaar voor al deze nalatenschappen en zorgen voor een optimale afwikkeling om nabestaanden zoveel mogelijk te ontzorgen.

COLLECTE

In 2024 haalden we ruim € 1,75 miljoen op met de collecte. Dit is nagenoeg vergelijkbaar met de opbrengsten in 2023, waardoor de terugloop in collecte-inkomsten na de coronaperiode is gestabiliseerd. Het gestaag teruglopende aantal collectevrijwilligers blijft een uitdaging. Daarom investeerden we ook dit jaar weer extra veel tijd en energie in relatiebeheer met organisatoren en wijkhoofden, het werven van nieuwe (online) collectevrijwilligers en binding met huidige collectanten.

ALTIJD BLIJ MET DE LOTERIJ

Al sinds 2004 is ReumaNederland begunstigde van de Postcode Loterij. In 2024 ontvingen wij een bedrag van € 1.000.000. Dit bedrag is ongeoormerkt en kunnen we besteden aan belangrijke en impactvolle projecten en onderzoeken. Ook zijn we al sinds 1961 begunstigde van De Nederlandse Loterij. In 2024 ontvingen we van hen een bedrag van € 751.000. Dankzij de belangrijke financiële steun van beide organisaties komen we elk jaar een stukje dichterbij onze missie om reuma te genezen. Daar zijn we de Nationale Postcode Loterij en De Nederlandse Loterij zeer dankbaar voor.

“Nancy: Ik was het vertrouwen in mijn eigen lichaam kwijt”

HOOFDSTUK 2

Organisatie en bestuur

ReumaNederland is een stichting met een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht. Deze stichtingsstructuur voldoet aan de door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) gestelde eis van een strikte scheiding tussen bestuur en toezicht.

2.1 Stichting ReumaNederland

De Stichting ReumaNederland heeft de volgende drie statutaire doelstellingen:

- » Behartiging van de belangen van mensen met reuma;
- » Bestrijding van reuma en de gevolgen van reuma;
- » Financiering van wetenschappelijk reumaonderzoek.

2.2 Organisatie

STRATEGISCHE DOELEN

In 2024 werkten we verder aan de invulling van onze strategische doelen. Om zo nog meer positieve impact te bereiken op het leven van mensen met reuma. In 2020 hebben we drie strategische speerpunten geformuleerd, die aansluiten bij de behoeften van mensen met reuma en bij wetenschappelijke en technologische toekomstmogelijkheden. Met als ultiem doel dat we streven naar een wereld in 2040 waarin genezing van reuma werkelijkheid is of waarin het mogelijk is te leven met reuma zonder beperkingen.

Speerpunt 1: We maken van reuma een niet-chronische aandoening in 2040

Met dit speerpunt streven we naar een wereld in 2040 waarin genezing van reuma werkelijkheid is of waarin leven met reuma, leven zonder beperkingen betekent. Het vertegenwoordigt onze visie op de volgende stap in behandelen: zorgen dat reuma een omkeerbare aandoening wordt. Het speerpunt richt zich op het stimuleren, faciliteren, financieren en beschikbaar maken van de inzichten van wetenschappelijk onderzoek.

ReumaNederland zal onder meer experts betrekken om kansrijke onderzoeksgebieden en samenwerkingen te identificeren, die nodig zijn voor het inzichtelijk

maken van de oorzaken en werkingsmechanismen van reumatische aandoeningen en voor steeds vroegere diagnose. Verder wil ReumaNederland samenwerkingen stimuleren en de keten van fundamenteel en toegepast onderzoek verbinden, zodat nieuwe inzichten versneld worden omgezet in concrete oplossingen.

Speerpunt 2: We realiseren precisie-geneeskunde voor mensen met reuma

Met dit speerpunt stimuleert ReumaNederland de verandering naar de zogeheten P4-zorg: Prevention, Prediction, Personalisation en Participation. Voor mensen met reuma en de maatschappij betekent dit:

- » dat ingrijpen mogelijk is voordat mensen reumatische klachten hebben ontwikkeld (Prevention);
- » dat we goed kunnen voorspellen hoe individuele mensen reageren op specifieke behandelingen (Prediction);
- » dat we op maat (unieke) medicatie en behandeltrajecten kunnen bieden die aansluiten bij de behoeften van mensen met reuma (Personalisation);
- » dat mensen met reuma mede-eigenaar worden van hun eigen diagnose en behandeltraject (Participation).

Het speerpunt vertegenwoordigt daarmee een expliciete visie op de manier waarop de zorg moet zijn vormgegeven en is een belangrijke stap richting een wereld zonder de beperkingen van reuma.

Speerpunt 3: We zijn hét platform in Nederland voor transparante communicatie en maatschappelijke bewustwording over de impact van reuma

Om dit doel te bereiken zal ReumaNederland betrouwbare en actuele kennis delen over alle reumatische aandoeningen, behandelopties en de gevolgen van reuma. We willen patiënten daarnaast hulp en ondersteuning bieden, bijvoorbeeld door inzicht te geven in de beste reumazorg, passend bij ieders individuele situatie en behoeften. Maar ook door een platform te bieden voor uitwisseling van ervaringskennis door en voor mensen met reuma. Als maatschappelijke organisatie willen we ook het platform zijn dat bewustwording over reuma

creëert, bijvoorbeeld door campagne te voeren over de omvang en impact van reuma op het dagelijks leven van miljoenen Nederlanders en op de hele maatschappij.

2.3 Medewerkers

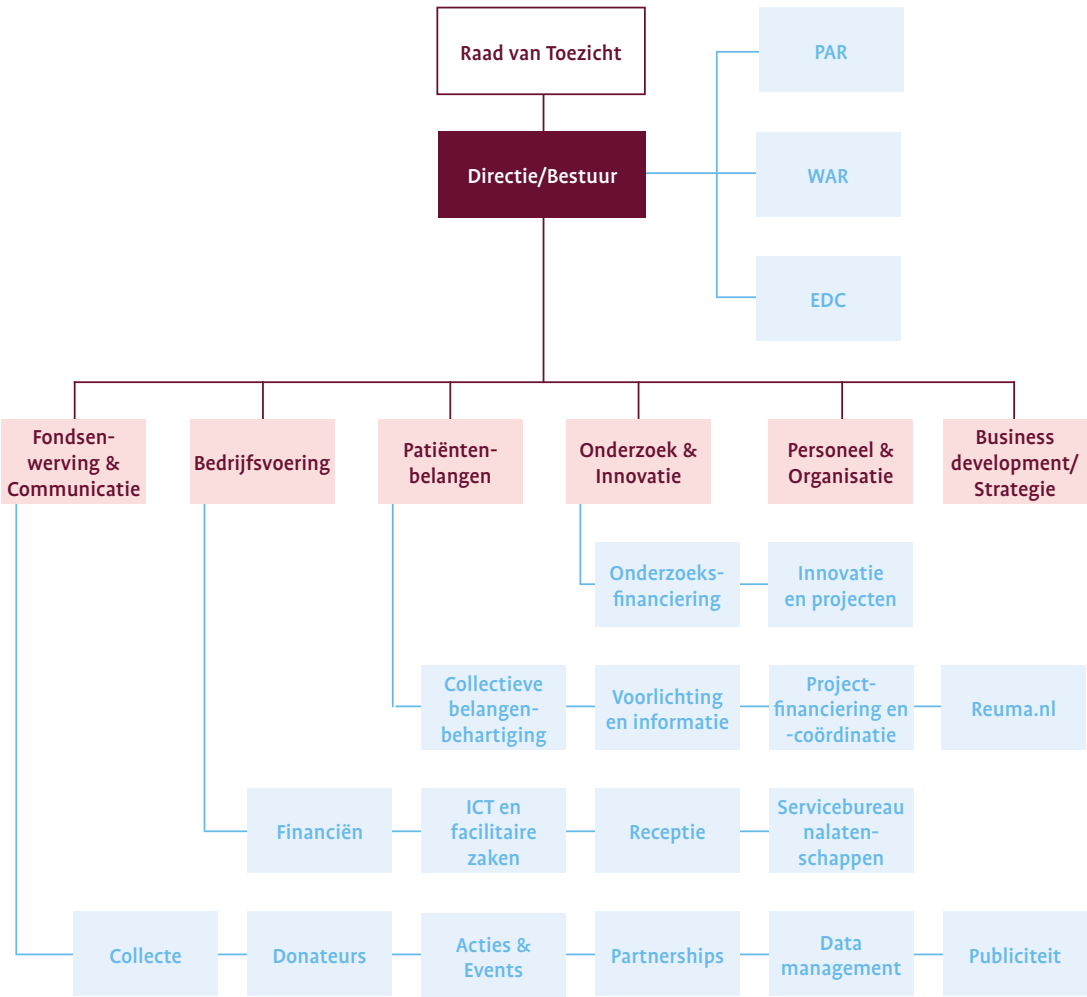
Bij ReumaNederland waren er op 31 december 2024 43 medewerkers in dienst (o.b.v. fte: 76,1 procent vrouw, 23,9 procent man). In 2024 zijn er vijf medewerkers uit dienst gegaan en zijn er zeven nieuwe medewerkers in dienst getreden. ReumaNederland belooft zijn medewerkers marktconform en heeft een eigen arbeidsvoorwaardenregeling met een actueel salarissen functie-huis: het salaris wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de gemiddelde cao-afspraken in Nederland.

In 2024 was dit een indexatie van 2,06 procent. De functies zijn beschreven en voor de waardering van de functies wordt de Bakkenist-methode toegepast. In 2024 bedroeg het ziekteverzuim 6,62 procent tegenover 7,19 procent in 2023. Het aantal ziekmeldingen kwam uit op 56 tegenover 60 in het jaar ervoor. De meldingsfrequentie was 1,37 tegenover 1,08 in 2023. Hiermee is een daling van het verzuimpercentage te zien, maar een stijging van de meldingsfrequentie. Het verzuimpercentage ligt boven het landelijk gemiddelde van 5,2 procent. In het jaar 2024 waren er vijf medewerkers met langdurig verzuim. De meldingsfrequentie komt nagenoeg overeen met het gemiddelde in Nederland.

Leden van de Raad van Toezicht en de andere raden en commissies ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Onkostendeclaratie vindt alleen plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten. In 2024 zijn er door de leden van de Raad van Toezicht geen declaraties ingediend.

Organogram per 31 december 2024

2024 stond evenals 2023 in het teken van een nieuwe manier van werken: multidisciplinair, met speerpuntprojecten, gezamenlijke doelen en meer ruimte voor verantwoordelijkheden bij professionals. Er zijn geen nieuwe afdelingen in het leven geroepen of afdelingen samengevoegd.

2.4 Structuur organisatie en governance

De Raad van Bestuur van ReumaNederland bestond op 31 december 2024 uit:

Jan-Willem Förch, bestuurder

Statutair wordt de bestuurder aangeduid als algemeen directeur.

TOEZICHT EN RICHTLIJNEN

ReumaNederland besteedt private, uit de maatschappij ontvangen gelden. Het voldoen aan de eisen van toezicht en richtlijnen, en aan de eisen van verantwoord bestuur nemen daarom een belangrijke plaats in binnen onze organisatie.

CBF-erkend goed doel

ReumaNederland verwierf de CBF-erkenning als een van de eerste goede doelen in Nederland in 1997. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) toetst of goede doelen aan de strenge kwaliteitseisen voldoen. Het CBF beoordeelt goede doelen op acht verschillende thema's:

- » missie/maatschappelijke waarde: de hoofddoelstelling van de organisatie;
- » middelen: de middelen die nodig zijn en hoe ze worden geworven;
- » activiteiten/organisatie: de manier waarop de organisatie wordt bestuurd en de middelen worden beheerd;
- » doelrealisatie: de manier waarop de organisatie de hoofddoelstelling wil bereiken;
- » governance: de richting van bestuur en toezicht;
- » integriteit: gedragscode en interne organisatie;
- » verantwoording: verslaglegging volgens Richtlijn RJ 650 en transparantie van informatie;
- » belanghebbenden: de organisatie communiceert met belanghebbenden en vraagt hen om inbreng.

Pas als een organisatie voldoet aan de normen, verleent het CBF een erkenning. ReumaNederland kreeg in 2021 opnieuw voor een periode van vier jaar het stempel 'CBF-erkend goed doel'.

ANBI-status

ReumaNederland is door de Belastingdienst aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Dit betekent dat de organisatie en haar donateurs belastingvoordeel genieten. Zo hoeft ReumaNederland geen successierechten of schenkingsrecht te betalen over schenkingen en erfenissen en zijn betalingen aan onderzoek en andere activiteiten evenmin belast. Ook kunnen donateurs een deel van hun periodieke schenking of gift via de Belastingdienst terugkrijgen. Vanuit publieksbelang wordt transparantie verwacht van een ANBI. Het verstrekken van informatie via internet is een wettelijke voorwaarde voor de ANBI-status. Deze informatie is te vinden op reumanederland.nl/over-ons/organisatie.

Richtlijn RJ 650 voor de jaarverslaggeving

Het CBF schrijft Richtlijn RJ 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving voor als wijze waarop erkenninghouders hun jaarrekening moeten opstellen. Hiermee wordt een hoge mate van uniformiteit en transparantie bereikt en heeft elke jaarrekening dezelfde opstellingen en dezelfde terminologie. In de richtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen de bestedingen aan de doelstellingen, de wervingskosten en kosten die gemaakt worden in het kader van beheer en administratie. De jaarrekening van ReumaNederland is conform deze richtlijn opgesteld, zie hoofdstuk 4.

Gedragscodes

ReumaNederland conformeert zich vrijwillig aan de gedragscode van de commissie code goed bestuur voor goede doelen. In deze code zijn afspraken gemaakt omtrent de taken besturen, toezicht houden en verantwoord worden door goede doelen en deze is ook vervlochten met de erkenningsregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Tevens houdt ReumaNederland zich ten aanzien van de fondsenwerving aan de volgende verplichte en vrijwillige gedragsregels:

- » Privacy (verplicht);
- » Bel-me-niet Register (verplicht);
- » Postfilter (vrijwillig);
- » Gedragscode Dutch Dialogue Marketing Association (vrijwillig).

GOVERNANCE

Het bestuur van een fondsenwervende instelling heeft een grote verantwoordelijkheid. In de regels van het CBF vormen drie principes de basis voor het verantwoord besturen van fondsenwervende instellingen. De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van ReumaNederland onderschrijven deze principes.

- » Principe 1: De functie 'toezicht houden', dat wil zeggen het vaststellen of goedkeuren van plannen en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten, is duidelijk gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
- » Principe 2: De instelling moet continu werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
- » Principe 3: De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieversterving en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Principe 1: scheiding Toezicht Bestuur en Uitvoering

De CBF-erkenning eist een strikte scheiding tussen bestuur en toezicht. ReumaNederland waarborgt deze strikte eis door zijn stichtingsstructuur met een Raad van Toezicht, bestaande uit niet-belanghebbenden en een Raad van Bestuur.

Raad van Bestuur

ReumaNederland kent een (eenhoofdige) Raad van Bestuur. De bestuurder is belast met het uitvoeren van het stichtingsbeleid en leiding geven aan de organisatie. Verantwoording van de bestuurder vindt onder meer plaats door middel van:

- » Meerjarenbeleidsplan, jaarplannen en activiteitenplannen;
- » Voortgangskwartaalrapportages, financiële kwartaalrapportages, begroting, jaarverslag en jaarrekening.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is belast met het toezicht houden op de voorbereiding en uitvoering van het stichtingsbeleid door de Raad van Bestuur, een correcte uitvoering van de door de Raad van Toezicht vastgestelde procedures en de algemene gang van zaken binnen ReumaNederland. Onderdeel van de Raad is de Auditcommissie. Deze staat de Raad van Toezicht bij in de uitoefening van het financiële toezicht en adviseert inzake goedkeuring van begroting en jaarrekening. Daarnaast adviseert de commissie over de interne administratieve organisatie, in het bijzonder de betalingsorganisatie en over de naleving van aanbevelingen van de externe accountant.

Ten slotte fungeert ze als beleggingscommissie en staat in deze hoedanigheid de directie met adviezen bij. Daarnaast adviseert een Beoordelingscommissie de gehele Raad inzake het functioneren, beoordelen en bezoldigen van de bestuurder. De Raad van Toezicht komt minimaal viermaal per jaar bijeen.

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Herbenoeming vindt plaats voor maximaal een tweede termijn van vier jaar. Bij uitzondering kan de tweede termijn met maximaal twee jaar worden verlengd met unanieme instemming van de leden van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht stelt een rooster van aftreden vast waarbij rekening wordt gehouden met de continuïteit. Herbenoeming in de Raad van Toezicht is geen automatisme. Het betreffende lid wordt beoordeeld op basis van functioneren, waarbij de profielschets mede in acht wordt genomen. Vanuit zijn toezichthoudende en adviserende verantwoordelijkheid moet de Raad van Toezicht in staat zijn tot een onafhankelijk oordeel te

komen en daadwerkelijk toegevoegde waarde te leveren op in ieder geval de gebieden patiëntenorganisatie, patiëntenbelangen en wetenschappelijk onderzoek.

Beleidscyclus

Conform de CBF-erkenning hanteert ReumaNederland de volgende beleidscyclus:

- » Iedere vier jaar stelt de Raad van Bestuur een beleidsplan vast na raadpleging van de adviesraden, commissies en het reumaveld;
- » Dit beleidsplan vormt de basis voor de jaarplannen en activiteitenplannen, die de Raad van Toezicht jaarlijks vaststelt;
- » Het huidige beleidsplan betreft de jaren 2022-2026;
- » De Raad van Bestuur legt gedurende en na afloop van het bestuursjaar verantwoording af aan de Raad van Toezicht over het gevoerde beleid en over de inkomsten en uitgaven.

Principe 2: optimale besteding van middelen

De middelen van ReumaNederland moeten zoveel mogelijk ten goede komen aan het bereiken van de doelstellingen. ReumaNederland heeft uitgebreide controleprocessen op het gebied van de beoordeling van wetenschappelijk onderzoek en patiëntenprojecten.

Beoordeling wetenschappelijk onderzoek

ReumaNederland hecht grote waarde aan de wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke relevantie van het gefinancierde onderzoek. Jaarlijks doet de organisatie online en via een nieuwsbrief voor onderzoekers één of meerdere oproepen voor het indienen van aanvragen voor subsidie op basis van het in 2023 vastgestelde financieringsbeleid.

Aanvragen worden conform de bij de call behorende procedure beoordeeld.

Voortgang en resultaat onderzoek

De voortgang van onderzoeksprojecten wordt jaarlijks gemonitord middels verplichte voortgangs- en eindrapportages. Onderzoeksprojecten kennen geen lumpsum-toekenning, alleen daadwerkelijk gemaakte kosten

worden na overlegging van een specificatie vergoed. Het langlopende onderzoek aan de Research Centres of Excellence dient jaarlijks financieel verantwoord te worden.

Beoordeling projecten patiëntenactiviteiten

De werkwijze voor het verlenen van subsidies voor patiëntenprojecten is grotendeels in overeenstemming met de beoordeling van wetenschappelijke projectaanvragen. Subsidies worden pas verleend nadat een concreet en adequaat onderbouwd verzoek hiertoe is ingediend door een reumapatiëntenvereniging of -stichting. Naast de financiering van patiëntenactiviteiten is er een lumpsumfinanciering beschikbaar voor lokale en landelijke reumapatiëntenorganisaties.

Principe 3: optimale relaties met belanghebbenden

Omgang met belanghebbenden

In de diverse geledingen van ReumaNederland is veel behoefte aan kennis, advies en inzet van patiënten, wetenschappers, artsen en behandelaars, vrijwilligers en donateurs. Dit is gewaarborgd middels statutaire adviesraden en commissies. Aangezien ReumaNederland geen leden kent in de vorm van individuele personen of van aangesloten organisaties, zoekt de organisatie daarnaast actief naar overlegstructuren en samenwerkingsverbanden met onder meer:

- » beroepsorganisaties;
- » patiëntenorganisaties;
- » collega-gezondheidsfondsen binnen en buiten het kader van de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF);
- » patiëntenfederatie;
- » politiek;
- » wetenschap;
- » zorgverzekeraars;
- » zorginstellingen.

De vrijwilligers voor de jaarlijkse collecte zijn een bijzondere groep belanghebbenden. Zij werken volgens een collectehandboek met duidelijke richtlijnen voor taakomschrijving, verantwoordelijkheden en bevoegd-

heden. De internetapplicatie CollecteWeb wordt gebruikt voor het verstrekken van informatie over bijvoorbeeld looproutes of wijkindelingen. Er zijn vrijwilligersverzekeringen afgesloten en het beleid betreffende het declareren van gemaakte onkosten is vastgelegd.

Communicatie met belanghebbenden

Goede communicatie met iedereen die het werk van ReumaNederland mogelijk maakt, is van groot belang. De organisatie communiceert dan ook regelmatig met onder meer patiënten, donateurs, vrijwilligers en onderzoekers. Naast de website en de e-mailnieuwsbrief zijn sociale media een vast onderdeel van de communicatie geworden. Daarnaast bereikt ReumaNederland het algemene publiek met de campagnes rondom de collecte en met redactionele bijdragen aan radio- en tv-programma's en de geschreven media.

2.5 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is de toezichthouder van de Raad van Bestuur. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een termijn van vier jaar en kunnen voor een tweede termijn benoemd worden voor nogmaals een termijn van vier jaar. De Raad van Toezicht bestond op 31 december 2024 uit de volgende onafhankelijke leden:

- » **MEVROUW M. SCHUURMANS-WIJDEVEN** (2021).
Burgemeester Haarlemmermeer.
Nevenfuncties: voorzitter Raad van Toezicht NLPO (Nederlandse Lokale Omroepen), lid van Bestuur Stichting Carnegie Heldenfonds.
- » **DE HEER DRS. C.M. BOUT RA** (2022).
Partner Deloitte Accountants.
Nevenfuncties: lid Raad van Toezicht/Audit Commissie Nederlands Film Festival.

- » **DE HEER PROF. DR. F. KONING** (2019).
Emeritus Hoogleraar Immunologie, LUMC.
Nevenfuncties: externe expert European Food Safety Authority, Consultant voor DBV Technologies.
- » **MEVROUW DR. H.H. KUPER** (2020).
Lid Raad van Bestuur Isala.
Nevenfuncties: voorzitter Landelijk Netwerk Acute Zorg, lid Raad van Toezicht ZINN.
- » **DE HEER DRS. W.J. KETELLAPPER** (2021).
Nevenfuncties: lid financiële commissie AWWN, adviseur Stichting De Nieuwe Buren.
- » **DE HEER L.H. VAN DER HEIJDEN** (2024).
CEO YoungCapital Group.
Nevenfuncties: lid Raad van Toezicht Rayn, lid Raad van Toezicht Stichting de Ster, Adviesraad Klubu, aandeelhouder Impakt Ventures BV.

2.6 Adviesraden en -commissies

De directie wordt bijgestaan door twee adviesraden en drie commissies:

Adviesraden en commissies

- » Wetenschappelijke Adviesraad (WAR)
 - » Patiënten adviesraad (PAR)
 - » Ervaringsdeskundigencommissie (EDC)
 - » Internationale Visitatiecommissie (IVC)
 - » Auditcommissie (AC)
- De adviezen van de adviesraden en commissies zijn niet bindend. De samenstelling, bevoegdheden en taken van de adviesraden worden vastgesteld bij reglement. De leden worden op voordracht van de directie benoemd door de Raad van Toezicht.

2.7 Vrijwilligers

ReumaNederland is trots op zijn ruim 15.000 vrijwilligers. Vrijwilligers ondersteunden ReumaNederland in 2024 onder meer in raden en commissies en met de collecte. Zowel de leden van de Ervaringsdeskundigencommissie als de leden van de Wetenschappelijke Adviesraad beoordeelden de aanvragen voor financiering van wetenschappelijk onderzoek.

2.8 Risicomanagement

ReumaNederland staat voor een zorgvuldige uitvoering van zijn taken en eveneens zorgvuldige verantwoording van zijn inkomsten en bestedingen. Naast kansen om te verbeteren zijn er ook mogelijke risico's. Deze risico's worden in opdracht van de directie door het management team in kaart gebracht en periodiek in de managementrapportagegesprekken besproken. Enkele voorbeelden van de huidige geïdentificeerde en besproken risico's zijn:

OP HET GEBIED VAN REPUTATIE

Risico: imagoschade met als gevolg minder donateurs/donaties en/of vrijwilligers. Bijvoorbeeld veroorzaakt door externe factoren waar de organisatie weinig controle over heeft, zoals negatieve geruchten of onjuiste informatie die zich snel verspreidt op sociale media, of veranderingen in de bredere politieke, sociale of economische omgeving die van invloed zijn op hoe mensen naar de organisatie kijken. **Beheersmaatregelen:** het onderhouden van goede relaties met de stakeholders en transparant zijn over de activiteiten.

OP HET TERREIN VAN FINANCIËN

Risico: de daadwerkelijke fondsenwervende inkomsten zijn lastig te voorspellen: we zijn voor de inkomsten nog erg afhankelijk van nalatenschappen. Bovendien staat al enige jaren druk op de inkomsten uit de collecteweek. **Beheersmaatregelen:** aangepaste collectestrategie, maandelijkse financiële monitoring, aanpassingen in de uitgaven en beschikken over een continuïteitsreserve.

OP HET DOMEIN VAN ONDERZOEK

Risico: ondeugdelijk onderzoek, met als gevolg foutieve data en/of publicaties. **Beheersmaatregelen:** onderhouden van persoonlijke contacten met de onderzoekers, opvragen en doorneemen van voortgangsrapportages en voeren van goed stakeholdersmanagement, zodat ReumaNederland – in het geval van een calamiteit – goed geïnformeerd wordt.

OP OPERATIONEEL GEBIED

Risico: een onveilige ICT-werkomgeving, als resultaat van het vele thuiswerken. **Beheersmaatregelen:** onderzoek, toetsing en scholing van de medewerkers.

OP HET DOMEIN DATABEVEILIGING

Risico: door het lekken van data is er kans op imagoschade. **Beheersmaatregel:** ReumaNederland deed technische aanpassingen en organiseerde awareness trainingen en stuurde (nep) phishing mails ten behoeve van het verbeteren van het bewustzijn van de medewerkers.

2.9 Kwaliteit en klachten

ReumaNederland heeft een grote diversiteit aan processen waarbij externe belanghebbenden en interne medewerkers gestructureerd en effectief kwalitatief goede diensten moeten leveren. Daarnaast is het serieus nemen van externe klachten belangrijk, omdat deze waardevolle informatie opleveren voor het voorkomen van fouten en voor het signaleren van wensen en opmerkingen van belanghebbenden. ReumaNederland heeft hiertoe een klachtenprocedure opgesteld.

Klachten kunnen ingediend worden via een online klachtenformulier en worden geregistreerd en onderzocht. Het streven is om een klacht binnen vijf werkdagen af te handelen. Waar nodig leidt dit tot vervolgacties of aanpassingen van activiteiten. In 2024 kwamen er in totaal 28 klachten binnen die allemaal afgehandeld zijn. Dit betekent een daling ten opzichte van 2023 waarin 45 klachten binnenkwamen. De ontvangen klachten had-

den grotendeels betrekking op de publiekscampagne 'De pijnlijke realiteit', waar met name mensen zonder reuma soms moeite mee hadden.

2.10 Integriteitsbeleid

ReumaNederland heeft een integriteitsbeleid, waarin de gedragscode en de meldpunten waar schendingen veilig en vertrouwelijk kunnen worden gemeld, staan beschreven. Er zijn in 2024 geen meldingen geweest van schendingen.

“Deva: Artsen hebben er bijna 10 jaar over gedaan om het medicijn te vinden dat bij mij helpt”

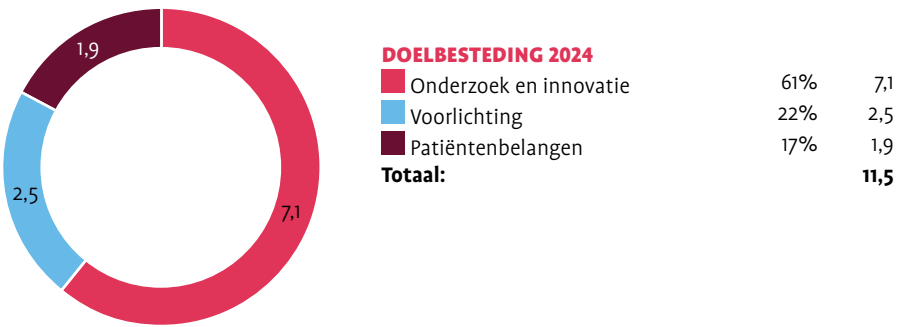
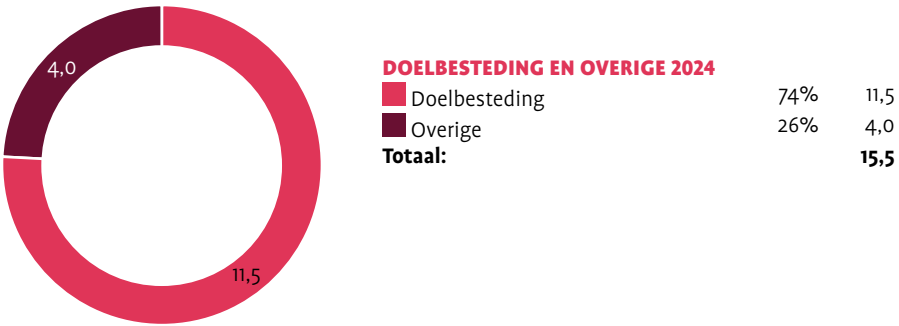
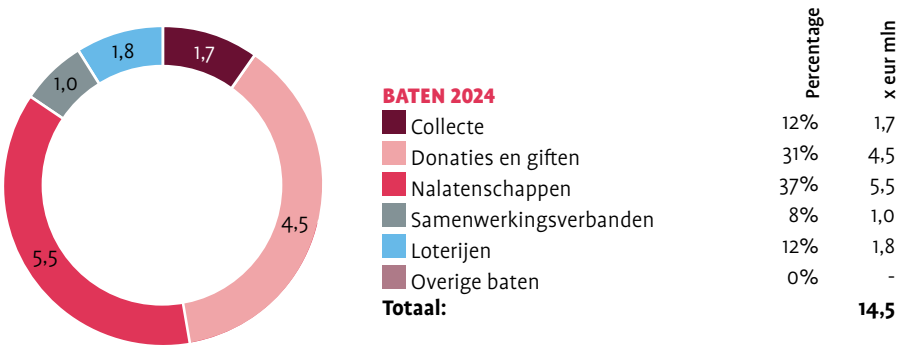

HOOFDSTUK 3

Financiële verantwoording

3.1 Hoe wordt de geef-euro besteed?

ReumaNederland besteedde € 11,5 miljoen aan de doelstellingen, ten opzichte van een begroting van € 12,4 miljoen en een realisatie van € 10,2 miljoen in 2023. De wervingskosten bedroegen € 3,6 miljoen en waren daarmee lager dan de begroting en hoger dan de realisatie in 2023. De kosten voor beheer en administratie bedroegen € 0,4 miljoen. Deze waren minder dan de begroting en hoger dan de realisatie in 2023. Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die ReumaNederland maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Het beleid is om deze kosten stabiel laag te houden.

3.2 Financiële resultaten

De totale baten van ReumaNederland bedroegen in 2024 €14,5 miljoen, ten opzichte van een begroting van €15,6 miljoen en een realisatie van €20,6 miljoen in 2023. De totale lasten vóór financiële baten en lasten bedroegen €15,5 miljoen, ten opzichte van een begroting van €16,7 miljoen en een realisatie van €14 miljoen in 2023. Na de financiële baten en lasten (+€2,8 miljoen) kwam het nettoresultaat over 2024 uit op €1,8 miljoen ten opzichte van een begroting van €0,7 miljoen negatief en een realisatie van €9,0 miljoen in 2023.

TOELICHTING OP DE INKOMSTEN

Nalatenschappen

ReumaNederland ontving in 2024 €5,5 miljoen uit nalatenschappen. Dit was €0,5 miljoen lager dan begroot en een daling van €6,1 miljoen ten opzichte van de realisatie in 2023. De opbrengst wordt jaarlijks begroot op basis van de gemiddelde opbrengsten over de afgelopen vijf jaar met uitsluiting van het hoogste en het laagste opbrengstjaar. Alle nalatenschappen zijn afgewikkeld door het eigen Servicebureau Schenken en Nalaten.

Collecte

In de collecteweek in maart 2024 werd er €1,7 miljoen opgehaald. Daarmee waren de collecteopbrengsten genoeg conform begroting en de realisatie in 2023.

Donaties en giften

De doelstelling voor de opbrengsten uit activiteiten gericht op particuliere donateurs, zakelijke en non-profitorganisaties was in 2024 €5 miljoen. Het resultaat uit donaties en giften kwam met een opbrengst van €4,5 miljoen €0,5 miljoen onder begroting uit en €0,3 miljoen hoger dan de realisatie in 2023. Met name het aantal structurele donateurs liet een stijging zien ten opzichte van 2023.

Loterijen

De doelstelling voor de opbrengsten uit loterijen was €1,6 miljoen. ReumaNederland ontving over 2024 €1,8 miljoen van de VriendenLoterij, Postcode Loterij en Nederlandse Loterij. Het resultaat is daarmee €0,2 miljoen hoger dan begroot en €0,1 miljoen hoger dan de realisatie in 2023.

Samenwerkingsverbanden

In 2024 hebben samenwerkingsverbanden in onderzoek geleid tot een opbrengst van €1 miljoen. Dit is conform begroting en €0,5 miljoen lager dan de realisatie in 2023.

Beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten in 2024 bedroegen €3,2 miljoen bestaande uit dividenden, rente op obligaties, bank- en depositorente en gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten op aandelen en obligaties. Dit is

€ 2,7 miljoen hoger dan begroot. In de begroting 2024 was, conform het beleggingsstatuut, geen rekening gehouden met (on)gerealiseerde koersresultaten op effecten. De realisatie in 2023 was € 2,5 miljoen.

TOELICHTING OP DE BESTEDINGEN

Onderzoek en innovatie

De uitgaven aan onderzoek en innovatie bedroegen in 2024 € 7,1 miljoen. Dit is € 1 miljoen lager dan begroot, ondanks een stijging van € 1,2 miljoen ten opzichte van de realisatie in 2023. De lagere uitgaven ten opzichte van de begroting zijn het gevolg van een aanpassing in de governanceprocedures, waardoor voortgang vertraagd werd, en een beperkte personele capaciteit, die de uitvoering van geplande projecten heeft beïnvloed.

Patiënteninformatie

De uitgaven aan patiënteninformatie bedroegen in 2024 € 2,5 miljoen. Dit is € 0,2 miljoen lager dan begroot, wat erop wijst dat de geplande investeringen enigszins achterbleven ten opzichte van de verwachting. Daarnaast liggen de uitgaven hoger dan de realisatie in 2023, wat mogelijk te verklaren is door nieuwe initiatieven om de patiëntbetrokkenheid te vergroten.

Ondersteuning patiëntenactiviteiten

De kosten voor de ondersteuning van patiëntenorganisaties bedroegen in 2024 € 0,7 miljoen. Dit is nagenoeg gelijk aan de begroting en aan de realisatie van 2023.

Collectieve belangenbehartiging

De kosten voor collectieve belangenbehartiging bedroegen in 2024 € 1,2 miljoen. Dit is nagenoeg gelijk aan de begroting en aan de realisatie van 2023.

Werving

De wervingskosten bedroegen in 2024 € 3,6 miljoen. Dit is € 0,2 miljoen lager dan begroot en € 0,2 miljoen hoger dan de realisatie in 2023. De hogere uitgaven hebben betrekking op extra inzet voor het werven van donateurs.

RELATIEVE AANDELEN KOSTEN EN BESTEDINGEN

	2024	Begroting 2024	2023
Wervingskosten in % van totale lasten	23,1	22,8	24,1
Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	2,5	2,6	2,6
Bestedingen aan doelstelling in % van totale lasten	74,5	74,6	73,3

Liquiditeit en solvabiliteit

De liquiditeitspositie wordt door middel van een liquiditeitsplanning bewaakt. Er wordt wekelijks op toegezien dat er voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de korte, middellange en langlopende verplichtingen te kunnen voldoen. Per balansdatum is de liquiditeitsratio 3,8 (2023: 3,9). De solvabiliteitsratio per balansdatum bedraagt 76 procent (2023: 76 procent). De solvabiliteitsratio gaat uit van de totale reserve, dus ook inclusief bestemmingsreserves -en fondsen. Beide ratio's zijn binnen de gestelde grenzen van een gezonde bedrijfsvoering.

3.3 Reserves en vermogen

ReumaNederland baseert de omvang van de continuïteitsreserve op de gedurende 1,3 jaar doorlopende vaste kosten van de werkorganisatie. De continuïteitsreserve valt met € 6,0 miljoen ruim binnen de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. De bestemmingsreserves worden geoormerkt voor een bepaald bestedingsdoel en zijn hoofdzakelijk gevormd om extra bestedingen aan onderzoeks- en innovatieprojecten te realiseren.

3.4 Beleggingen

ReumaNederland houdt een deel van de opgebouwde financiële middelen aan in de vorm van effecten. De opbouw van het belegd vermogen wordt toegelicht in de jaarrekening. De beleggingsstrategie is neutraal en

duurzaam: circa 50 procent obligaties en 40 procent aandelen en 10 procent (indirect) onroerend goed met een brandbreedte van plus 10 procent of min 10 procent.

Het vermogen van stichting ReumaNederland wordt met een neutraal risicoprofiel en maatschappelijk verantwoord belegd door drie vermogensbeheerders zijnde Stoic, MPartners B.V. en Van Lanschot. De vermogensbeheerders rapporteren iedere maand. Stichting ReumaNederland beschikt over een beleggingsstatuut. De Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland is hierin geïntegreerd. Voor de duurzaamheid dienen de UN Global Compact Principles als basis.

3.5 Toekomstparagraaf: ReumaNederland in 2025

In 2025 zal verder worden gewerkt aan de realisatie van de geformuleerde strategische doelen, zoals beschreven in paragraaf 2.2. Voor de investeringen, financiering en personele bezetting die noodzakelijk zijn voor het realiseren van deze doelen worden jaarlijks plannen gemaakt. Deze jaarplannen worden voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De goedgekeurde begroting voor 2025, inclusief uitgebreide toelichting, biedt daarbij verdere onderbouwing. Op basis van deze begroting en de huidige financiële positie en genomen maatregelen is het risico minimaal dat niet aan de begrote liquiditeits- en solvabiliteitsratio's wordt voldaan.

Begroting 2025

De begroting 2025 gaat uit van een opbrengst van € 14,1 miljoen uit eigen fondsenwerving (collecte, donaties en giften particulieren, nalatenschappen, baten van bedrijven, baten van non-profitorganisaties, inkomsten uit samenwerkingen en overige baten). De baten van loterijorganisaties zijn begroot op € 1,6 miljoen. De totale begrote baten komen hiermee op € 15,7 miljoen. Dat is € 0,1 miljoen hoger dan de gerealiseerde baten in 2024. De begrote baten uit beleggingen van € 0,75 miljoen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten. Voor 2025 is een bedrag begroot van € 13,5 miljoen

ter besteding aan de doelstellingen. Dat is € 1,9 miljoen meer dan de gerealiseerde bestedingen in 2024.

De wervingskosten versus de geworven baten worden voor 2025 begroot op 24,8 procent van de inkomsten uit eigen fondsenwerving. Dat is onder de CBF-norm van 25 procent. Het percentage van de inkomsten dat besteed wordt aan de doelstellingen van ReumaNederland komt in 2025 naar verwachting uit op 86,1 procent. In 2025 zal ReumaNederland verdergaan met het financieren van een van zijn kerntaken: wetenschappelijk onderzoek. Tevens zullen de activiteiten met betrekking tot het aangaan van (internationale) wetenschappelijke samenwerkingsverbanden en de activiteiten op het gebied van belangenbehartiging verder worden geïntensiveerd.

Begroting 2025

(x € 1.000)	
BATEN	
Baten van particulieren	
Collecte	1.900
Donaties en giften	4.620
Nalatenschappen	5.000
Totaal baten van particulieren	11.520
Baten van bedrijven	80
Baten van loterijorganisaties	1.570
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	2.250
Baten van andere organisaties zonder winststreven	230
Som van de geworven baten	15.650
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten	-
Overige baten	70
Som van de baten	15.720

(x € 1.000)	
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
Onderzoek en innovatie	8.589
Voorlichting	2.616
Ondersteuning patiëntenactiviteiten	1.180
Collectieve belangenbehartiging	1.147
Totaal besteed aan doelstellingen	13.532
Wervingskosten	
Wervingskosten	3.886
Totaal wervingskosten	3.886
Kosten beheer en administratie	447
Som van de lasten	17.865
Saldo voor financiële baten en lasten	2.145-
Financiële baten en lasten	
Baten uit beleggingen	750
Kosten van beleggingen	155-
Saldo financiële baten en lasten	595
Resultaat boekjaar	1.550-

JAARREKENING 2024

Inhoudsopgave

Tenzij anders aangegeven zijn alle genoemde bedragen een veelvoud van € 1.000.

- JAARREKENING:**
- 32 Balans per 31 december 2024
 - 34 Staat van baten en lasten over 2024
 - 36 Kasstroomoverzicht over 2024
 - 36 Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
 - 38 Algemeen
 - 38 Grondslagen voor de balans
 - 40 Grondslagen voor de staat van baten en lasten
 - 42 Toelichting op de balans
 - 49 Toelichting op de staat van baten en lasten
 - 55 Toelichting lastenverdeling
 - 56 Toelichting personeelskosten

- OVERIGE GEGEVENS:**
- 58 Voorstel tot resultaatbestemming
 - 60 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Balans per 31 december 2024

Na verdeling resultaat

	31 -12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	280	341
Financiële vaste activa	3.228	3.007
Vlottende activa		
Vorraden	5	8
Vorderingen en overlopende activa	4.349	4.805
Effecten	29.771	25.711
Liquide middelen	1.272	2.421
Totaal activa	38.905	36.293

Na verdeling resultaat

	31 -12-2024	31-12-2023
Passiva		
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	6.000	6.000
Bestemmingsreserves	11.518	10.181
Bestemmingsfondsen	11.948	11.451
	29.466	27.632
Voorzieningen	-	125
Schulden		
Op lange termijn	-	100
Op korte termijn	9.439	8.436
	9.439	8.536
Totaal passiva	38.905	36.293

Staat van baten en lasten over 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Baten			
Baten van particulieren			
Collecte	1.747	1.800	1.811
Donaties en giften	4.227	4.770	3.763
Nalatenschappen	5.487	6.000	11.587
Totaal baten van particulieren	11.461	12.570	17.161
Baten van bedrijven			
Donaties en giften	87	80	90
Totaal baten van bedrijven	87	80	90
Baten van loterijorganisaties			
Loterijen	1.751	1.570	1.655
Totaal baten van loterijorganisaties	1.751	1.570	1.655
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven			
Baten uit samenwerkingsverbanden	1.014	1.000	1.478
Totaal baten van verbonden organisaties zonder winststreven	1.014	1.000	1.478
Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Donaties en giften	132	150	211
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	132	150	211
Som van de geworven baten	14.445	15.370	20.595
Overige baten			
Overige baten	38	250	33
Totaal overige baten	38	250	33
Som van de baten	14.483	15.620	20.628

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Onderzoek en innovatie	7.104	8.055	5.931
Voorlichting	2.466	2.227	1.919
Ondersteuning patiëntenactiviteiten	750	1.016	1.092
Collectieve belangenbehartiging	1.207	1.137	1.288
Totaal besteed aan doelstelling	11.527	12.435	10.230
Wervingskosten			
Wervingskosten	3.572	3.796	3.359
Totaal wervingskosten	3.572	3.796	3.359
Kosten beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	383	427	367
Som van de lasten	15.482	16.658	13.956
Saldo vóór financiële baten en lasten	999-	1.038-	6.672
Financiële en bijzondere baten en lasten			
Baten uit beleggingen	3.168	450	2.513
Kosten van beleggingen	154-	105-	132-
Bijzondere baten en lasten	181-	-	69-
Financiële en bijzondere baten en lasten	2.833	345	2.312
Resultaat	1.834	693-	8.984
Resultaatbestemming			
Continuïteitsreserve	-		2.000
Bestemmingsreserve bestedingsimpuls	784		1.758
Bestemmingsreserve projecten	450		1.800
Bestemmingsreserve financiering activa	94		84
Bestemmingsreserve jubileum ReumaNederland	-		250
Bestemmingsreserve nog af te wikkelen nalatenschappen	9		11
Bestemmingsfonds PPS-projecten	71		351-
Bestemmingsfonds Netwerkstudie	318-		318-
Bestemmingsfonds CPDT Groeifonds	-		3.000
Bestemmingsfonds Het Kas-Vos fonds	744		750
	1.834		8.984

Kasstroomoverzicht over 2024

	Boekjaar 2024	Boekjaar 2023
Saldo baten en lasten	1.834	8.984
Rentebaten	253-	174-
Dividend	233-	271-
	486-	445-
Saldo baten en lasten exclusief rentebaten en dividend	1.348	8.539
Aanpassing voor posten die geen mutatie in het werkkapitaal veroorzaken:		
- afschrijvingen	153-	84
- voorzieningsmutatie	125	69
- mutaties ongerealiseerde koersresultaten	2.073-	2.633-
	2.101-	2.480-
Veranderingen in het werkkapitaal		
- mutaties voorraden	3	15
- mutaties vorderingen	456	539-
- mutaties kortlopende schulden	1.007	3.218-
	1.368	3.742-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	635-	6.222-
Ontvangen rente	253	174
Ontvangen dividend	233	271
	486	445
Kasstroom uit operationele activiteiten	149-	5.777-

	Boekjaar 2024	Boekjaar 2023
Investering in materiële vaste activa	31-	19-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	273	-
Investering in immateriële vaste activa	-	-
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	47	-
Investering in financiële vaste activa	385-	216-
Desinvesteringen in financiële vaste activa	165-	-
Mutatie beleggingsrekening	125-	353-
Aan- en verkopen effecten	1.862-	770-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.248-	1.358-
Mutatie langlopende schulden	100-	100
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	100-	100
Toe-/afname liquide middelen	1.149-	1.504
Liquide middelen 1 januari	2.421	917
Liquide middelen 31 december	1.272	2.421
Mutatie liquide middelen	1.149-	1.504

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

ALGEMEEN

ReumaNederland strijdt voor een beter leven voor mensen met reuma vandaag en een leven zonder reumatische beperkingen morgen. Alles waar de stichting zich voor inzet, moet bijdragen aan de genezing van reuma en/of aantoonbaar de kwaliteit van het leven van mensen met reuma verbeteren. ReumaNederland ontplooit de volgende activiteiten om zijn doelstellingen te bereiken: het financieren van wetenschappelijk reumaonderzoek, het financieren van activiteiten voor reumapatiënten, het faciliteren van reumapatiëntenverenigingen, het geven van voorlichting en het opkomen voor de belangen van mensen met reuma. Zonder financiële middelen kan ReumaNederland zijn activiteiten niet uitvoeren en zijn doelen niet bereiken. Omdat ReumaNederland geen financiële steun krijgt voor zijn bedrijfsvoering en volledig afhankelijk is van donaties en giften van particulieren en private instellingen, ontplooit de organisatie haar eigen fondsenwerving.

VERSLAGGEVINGSPERIODE

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

TOEGEPASTE STANDAARDEN

Stichting ReumaNederland, KvK-nummer 40408531, statutair gevestigd te Amsterdam, heeft de jaarrekening opgesteld volgens Richtlijn 650 voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650). Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Deze richtlijn is tevens een van de voorwaarden voor het verkrijgen van de CBF-erkenning. Deze erkenning die door het Centraal Bureau Fondsenwerving wordt verleend aan fondsenwervende instellingen die voldoen aan de gestelde eisen, is vastgelegd in de erkenningsregeling CBF. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historis-

sche kosten. ReumaNederland is door de Belastingdienst aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Dit betekent dat ReumaNederland en zijn donateurs belastingvoordeel genieten. Zo kunnen donateurs een deel van hun gift via de belasting terugkrijgen en de organisatie hoeft geen successierecht of schenkingsrecht te betalen over schenkingen en erfenissen.

CONTINUÏTEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de balans

ALGEMEEN

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

GEbruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

VERGELIJKENDE cijfers

De cijfers voor 2024 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties en overige vorderingen, liquide middelen, schulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten (activa en verplichtingen) worden gewaar-

deerd tegen reële waarde en wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de staat van baten en lasten. In de eerste periode van waardering worden toerekenbare transactiekosten als last in de staat van baten en lasten verwerkt.

De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde per balansdatum. Garantieproducten zijn gewaardeerd tegen de garantiewaarde. De beleggingen van het fonds in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen marktwaarde. Veranderingen in de marktwaarde worden geboekt naar de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (5 jaar) en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. In het jaar van ingebruikname wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte levensduur. Bij de afschrijvingen worden de volgende termijnen met ingang van het jaar van aanschaf in aanmerking genomen:

Verbouwingen	6 jaar
Inventarissen	10 jaar
Computer hard- en software	4 jaar

VOORRADEN

Vorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De verstrekte leningen in de financiële vaste activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte looptijd. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

VORDERINGEN

Indien blijkt dat de actuele waarde lager is dan de waardering op basis van de historische kostprijs, dan wordt de waardering aangepast naar de lagere actuele waarde. Vorderingen zijn zo nodig gewaardeerd onder aftrek van een voorziening wegens mogelijke oninbaarheid.

TOEGEZEGDE BEDRAGEN NALATENSCHAPPEN

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Dit betreft het moment waarop er goedkeuring door ReumaNederland wordt gegeven op de rekening en verantwoording. Voorlopige uitbetalingen in de

vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen. Nalatenschappen met vruchtgebruik worden gewaardeerd op het moment dat er sprake is van zuiver vruchtgebruik.

LANGLOPENDE EN KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

VOORZIENINGEN
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

SCHULDEN
Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Zodra de aanvraag voor een subsidie door het bestuur is gehonoreerd, worden de daarvoor bestemde bedragen voor het volledige bedrag van de toezegging onder schulden opgenomen. Daarbij worden kort- en langlopende schulden onderscheiden. Kortlopende schulden worden voldaan in het jaar volgend op het verslagjaar.

OVERHEIDSSUBSIDIES
De overheidssubsidies worden na toekenning als baten verantwoord in de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

ALGEMEEN
De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

RESULTAAT EFFECTEN
De effecten worden opgenomen tegen marktwaarde per balansdatum. Naast de gerealiseerde resultaten worden ook de niet-gerealiseerde koersresultaten in de staat van baten en lasten verantwoord.

LASTENVERDELING
De kosten van de eigen organisatie die betrekking hebben op één bepaalde kernactiviteit worden volledig aan de betreffende kernactiviteit toegerekend. De kosten van Fondsenwerving en Communicatie worden onder Voorlichting en Fondsenwerving opgenomen. De personeelskosten worden voor 10 procent onder Onderzoek en Innovatie, 15 procent onder Voorlichting en voor 75 procent onder Fondsenwerving verdeeld. De fondswervende activiteiten, donateursactiviteiten en overige fondsenwerving worden voor 20 procent onder Voorlichting en voor 80 procent onder Fondswerving verdeeld. De reden is dat fondsenwervende activiteiten gedeeltelijk een algemeen voorlichtend karakter hebben. De kosten van publiekscommunicatie worden verdeeld onder Voorlichting en Fondsenwerving met de verhouding 80 tegen 20 procent en de kosten voor projecten en online activiteiten worden verdeeld voor 50 procent toegerekend aan Fondsenwerving en 50 procent aan Voorlichting. Externe kosten voor de collecte worden 100 procent toegerekend aan Fondsenwerving en Publicaties en onderzoekskosten worden voor 100 procent aan Voorlichting toegerekend.

De kosten van de directie worden voor 5 procent aan beheer en administratie toegerekend. Kosten van de facilitaire afdelingen worden aan de hand van onderstaande verdeelsleutels toegerekend aan de verschillende kernactiviteiten:

- » **directie:** evenredig per kernactiviteit
- » **facilitaire ondersteuning & huisvesting/secretariaat:** evenredig per medewerker kantoor Amsterdam en regiocoördinatoren
- » **ict:** evenredig per medewerker kantoor Amsterdam en regiocoördinatoren
- » **personeelszaken:** evenredig per medewerker kantoor Amsterdam en regiocoördinatoren

PENSIOENEN
ReumaNederland kent voor zijn personeel een pensioenregeling op basis van het middenloonsstelsel. De pensioenregeling is ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. ReumaNederland betaalt hiervoor premies waarvan 60 procent door de werkgever betaald wordt en 40 procent door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. Ultimo 2024 was de dekkingsgraad 109,5 procent (2023: 106,1 procent). ReumaNederland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de stichting of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Immateriële vaste activa	Software	Totaal 2024	Totaal 2023
Verkrijgingswaarde	47	47	47
Bij: investeringen (kosten van ontwikkeling)	47-	47-	-
Af: desinvesteringen	-	-	-
Aanschafwaarde 31 december	-	-	47
Afschrijvingen t/m vorig jaar	47	47	37
Bij: afschrijving huidig jaar	47-	47-	10
Af: afschrijvingen op desinvesteringen huidig jaar	-	-	-
Afschrijvingen t/m 31 december boekjaar	-	-	47
Balanswaarde 31 december	-	-	-

De software betreft een collectantenwervingsapp voor mobiele devices. In 2024 is deze gedesinvesteerd.

Materiële vaste activa	Inventaris	Computers	Verbouwing	Totaal 2024	Totaal 2023
Verkrijgingswaarde	281	327	297	905	886
Bij: investeringen	5	20	6	31	19
Af: desinvesteringen	71-	202-	-	273-	-
Aanschafwaarde 31 december	215	145	303	663	905
Afschrijvingen t/m vorig jaar	155	288	119	562	480
Bij: afschrijving huidig jaar	22	20	52	94	84
Af: afschrijvingen op desinvesteringen huidig jaar	71-	202-	-	273-	-
Afschrijvingen t/m 31 december boekjaar	106	106	171	383	564
Balanswaarde 31 december	109	39	132	280	341

Van de bovenstaande materiële vaste activa ter waarde van € 280.000 wordt 25 procent ter waarde van € 70.000 aangewend voor de bedrijfsvoering. 75 procent ter waarde van € 210.000 wordt aangewend voor het realiseren van de doelbestedingen.

Financiële vaste activa	Deelneming	Leningen	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	365	2.642	3.007	2.858
Mutaties:				
- Toename	105	280	385	216
- Afname	-	-	-	-
- Voorzieningen	67 -	97-	164-	67-
Stand per 31 december	403	2.825	3.295	3.007

De vorderingen die vallen onder de financiële vaste activa hebben een looptijd langer dan 1 jaar. Vorderingen met een looptijd korter dan 1 jaar zijn verantwoord onder de vlottende activa.

In 2017 heeft ReumaNederland een lening verstrekt aan de niet-geconsolideerde deelneming Trajectum Pharma B.V. met een initiële hoofdsom van € 100.000. In de daaropvolgende jaren is de lening verder verhoogd: met € 50.000 in zowel 2018 als 2019, € 74.657 in 2020, € 54.515 in 2021 en € 100.769 in 2022. De lening kent een jaarlijkse rente van 3,5% en heeft een maximale omvang van € 500.000. Als gevolg van gewijzigde omstandigheden is in 2022 een afwaardering doorgevoerd naar € 100.000, gevolgd door een verdere afwaardering naar € 80.000 in 2023. Vanwege het ontbreken van een haalbare businesscase is de lening in 2024 volledig afgewaardeerd.

In 2019 heeft ReumaNederland leningen verstrekt aan ArthroSave (hoofdsom € 250.000; rente 5% per jaar), Hy2Care (hoofdsom € 500.000; rente 3,5% per jaar), deze is in 2020 verhoogd met € 500.000 en Chondroptex (hoofdsom € 250.000; rente 6,5% per jaar), deze is in 2020 verhoogd met € 250.000.

In 2021 heeft ReumaNederland leningen verstrekt aan Orthros Medical (hoofdsom € 100.000; rente 6,5% per jaar; maximale lening € 150.000), deze is in 2023 met € 33.333 verhoogd. Van deze lening wordt vanaf het tweede kwartaal van 2023 de rente afgelost.

In 2020 heeft ReumaNederland een lening verstrekt aan Manometric met een hoofdsom van € 300.000 en een jaarlijkse rente van 6,0%. De helft van de rente (3%) wordt afgelost, terwijl de overige helft wordt toegevoegd aan de hoofdsom. Vanaf het einde van het eerste kwartaal van 2024 is de aflossing van deze lening gestart.

In 2024 heeft ReumaNederland een lening verstrekt aan Avalanche Medical met een hoofdsom van € 250.000 en een jaarlijkse rente van 6,5%. Vanaf januari 2025 zal worden gestart met de betaling van de rente.

Omtrent de uitgegeven leningen zijn geen zekerheden verkregen.

ReumaNederland is in 2019 een participatie aangegaan als lid in de Coöperatieve INZET I U.A. De eerste storting na oprichting heeft in 2019 plaatsgevonden, in 2020 hebben er geen stortingen plaatsgevonden, in 2021 is er nog een storting van € 70.000, in 2022 zijn er drie stortingen gedaan van in totaal € 280.000, in 2023 is er een storting van € 70.000 gedaan en in 2024 een storting van € 105.000. Maximale totale capital call is € 700.000. Op basis van de waardering van de participaties door de coöperatie is het aandeel afgewaardeerd naar € 403.000 in 2024.

Voor al deze vorderingen geldt, evenals voor wetenschappelijk onderzoek, dat de uitkomsten van deze activiteiten deels een onvoorspelbaar karakter hebben. Als gevolg daarvan is er sprake van een onzekerheid of 100% van deze leningen daadwerkelijk terugbetaald kan worden. ReumaNederland hanteert vastgestelde governance procedures en een monitingsystematiek teneinde deze risico's zo goed als mogelijk te mitigeren.

Voorraden	31-12-2024	31-12-2023
Voorraden beschikbaar voor doelstelling	5	8
Totaal voorraden	5	8

De voorraden bestaan uit fitbits, ten behoeve van acties en lepeltjes als jubileumgeschenken voor vrijwilligers.

Vorderingen en overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
Nalatenschappen	427	649
Nalatenschappen vruchtgebruik	258	249
Loterijen	1.223	1.111
Bankrente	5	4
Overige te vorderen posten	17	24
Debiteuren	-	34
Bijdrage PPS consortia	1.839	2.014
Omzetbelasting	-	3
Overige bijdrages	489	619
Overige vooruitbetaalde posten	91	98
Totaal vorderingen en overlopende activa	4.349	4.805

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Effecten	31-12-2024	31-12-2023
Beleggingsportefeuille:		
Obligaties	16.161	13.760
Aandelen (ter beurze genoteerd)	12.950	11.416
Beleggingsrekeningen	660	535
Totaal effecten	29.771	25.711

De totale portefeuille van € 29,8 miljoen heeft een langetermijnhorizon, zodat er ook voor een langetermijnbeleggingsstrategie gekozen is. Om waardebehoud op de lange termijn na te streven, is gekozen voor een behoudende beleggingsmix van 50% obligaties en 40% aandelen en 10% alternatieven inclusief liquide middelen met een bandbreedte van plus of min 10%. Het saldo op de beleggingsrekening bedroeg per 31 december 2024 € 0,7 miljoen. De waarde van de effecten met een beursnotering bedroeg: € 29,1 miljoen. Alle effecten uit de beleggingsportefeuille staan ter vrije beschikking van ReumaNederland. Naast de reguliere vermogensportefeuille wordt er door ReumaNederland een effectenportefeuille aangehouden (opgenomen als bestemmingsfonds) met aandelen en obligaties verkregen uit een nalatenschap met diverse criteria voor vermogensopbouw alsmede vermogensuitnutting.

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Rekening-courant saldi banken	805	1.059
Spaarrekeningen	467	1.362
Kas	-	-
Totaal liquide middelen	1.272	2.421

De opbouw van de spaarrekeningen is als volgt:

ABN charitas	467	1.362
	467	1.362

Alle liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

	Resultaat- bestemming 31-12-2024	Herverdeling 2024	2024	31-12-2023
Continuïteitsreserve	6.000	-	-	6.000

De continuïteitsreserve is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar en valt met € 6,0 miljoen ruim binnen de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen. Deze richtlijn stelt dat de continuïteitsreserve maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie mag bedragen. Op basis van de cijfers van 2023 bedraagt dit maximum € 9,8 miljoen. De directie van ReumaNederland is echter van mening dat de huidige omvang van de reserve van € 6,0 miljoen, gebaseerd op de gedurende 1,3 jaar doorlopende vaste kosten (personele, huisvestings- en algemene kosten) van de werkorganisatie, voldoet om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

	Resultaat- bestemming 31-12-2024	Herverdeling 2024	2024	31-12-2023
Bestemmingsreserve bestedingsimpuls	7.430	784	-	6.646
Bestemmingsreserve projecten	2.400	450	-	1.950
Bestemmingsreserve financiering activa	530	94	-	436
Bestemmingsreserve jubileum ReumaNederland	900	-	-	900
Bestemmingsreserve nog af te wikkelen nalatenschappen	258	9	-	249
Totaal Bestemmingreserves	11.518	1.337	-	10.181

Naast de continuïteitsreserve heeft de directie vijf bestemmingsreserves gevormd.

De eerste is de 'bestemmingsreserve bestedingsimpuls'. Het resultaat na verdeling aangaande de bestemmingsreserves projecten, financiering activa, jubileum ReumaNederland en nog af te wikkelen nalatenschappen komt ten laste van deze bestemmingsreserve. ReumaNederland spreidt deze extra bestedingsimpuls uit over een aantal jaren, zodat de hoge kwaliteitseisen die aan de subsidieverzoeken worden gesteld onverminderd van kracht blijven.

De tweede is de **'bestemmingsreserve projecten'**. Deze reserve wordt aangehouden ter aanwending voor het project met NWO (vroegdiagnose artrose) en het TOPtreat project. De looptijd van deze projecten zal variëren tussen 1 en 7 jaar.

De derde is de **'bestemmingsreserve financiering activa'**. Deze reserve wordt aangehouden voor de middelen die zijn aangewend voor de investeringen in activa ten behoeve van de bedrijfsvoering en de doelstelling.

De vierde is de **'bestemmingsreserve jubileum ReumaNederland'**. Deze reserve wordt opgebouwd voor het 100-jarig bestaan in 2026 van ReumaNederland ten behoeve van diverse activiteiten, met name voor vrijwilligers (totaal 30.000).

De vijfde is de **'bestemmingsreserve nog af te wikkelen nalatenschappen'**. Deze reserve is ontstaan door de systematiek voor waardering van vruchtgebruiken op nalatenschappen. De waardering vindt jaarlijks plaats.

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven, wordt dit deel aangemerkt als een 'bestemmingsfonds'.

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt:

	Resultaat- Herverdeling bestemming			
	31-12-2024	2024	2024	31-12-2023
Bestemmingsfonds PPS-projecten	1.103	71	-	1.032
Bestemmingsfonds Netwerkstudie	137	318	-	455
Bestemmingsfonds CPBT Groeifonds	3.000	-	-	3.000
Bestemmingsfonds Het Kas-Vos fonds	7.708	744	-	6.964
Totaal Bestemmingsfondsen	11.948	497	-	1.451

Het **'bestemmingsfonds PPS-projecten'**. Dit fonds van € 1.103.000 wordt aangehouden ter aanwending voor de PPS-projecten. De looptijd van deze projecten zal variëren tussen de twee en vier jaar.

De tweede is het **'bestemmingsfonds Netwerkstudie'**. Dit fonds wordt aangehouden ter aanwending voor de netwerkstudie. De looptijd van dit project zal variëren tussen de drie en zeven jaar.

De derde is het **'Bestemmingsfonds CPBT Groeifonds'**. Dit fonds wordt aangehouden ter aanwending voor het Centrum voor Proefdiervrije Biomedische Translatie (CPBT). Samen met de bijdrage van het Nationaal Groeifonds (NGF) zal de transitie naar proefdiervrije biomedische innovaties versneld worden. Dit zal economische en maatschappelijke winst opleveren: betere geneesmiddelen en minder dierproeven. De looptijd van dit project is 10 jaar. Totale omvang is € 3.000.000.

Het bestemmingsfonds **'Het Kas-Vos fonds'**. Het Kas-Vos fonds is opgericht in 2022 uit de nalatenschap van Jan Kas en Grietje Vos. Het doel van Het Kas-Vos fonds is bij testament vastgelegd en betreft het stimuleren en financieren van medisch (wetenschappelijk) onderzoek. Het fonds blijft in stand tot 8 oktober 2045, 25 jaar na overlijden van de erflater. Vanaf dat moment is het opgebouwde, nog resterende vermogen zonder beperkingen in te zetten voor de testamentair vastgelegde doelstelling. Het fonds wordt in stand gehouden met de wettelijke inflatiecorrectie. De opbrengsten na aftrek van de inflatiecorrectie kunnen ingezet worden voor het beoogde doel van dit fonds.

VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	Patiënten-organisaties	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	125	125	125
Mutaties:			
- Toevoegingen ten laste van het resultaat	141	141	219
- Onttrekkingen	141	141	219
- Vrijval ten gunste van het resultaat	125	125	-
Stand per 31 december	-	-	125

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

Schulden	31-12-2024	31-12-2023
Wetenschappelijke onderzoeksprojecten	2.374	1.813
Grootschalige projecten wetenschappelijk onderzoek	3.029	2.738
Research Centres of Excellence (1)	914	554
Bijzondere projecten	-	123
Patiëntenbelangen projecten	25	33
Totaal wetenschappelijk onderzoek (2)	6.342	5.261
Waarvan schulden op lange termijn	-	100
Waarvan schulden op korte termijn	6.342	5.161
Overige schulden op korte termijn		
- Crediteuren	2.143	2.513
- Pensioenpremies	47	37
- Overige te betalen posten	558	416
- Verplichtingen vakantiegeld en -dagen	200	188
- Omzetbelasting	4	-
- Loonheffing en sociale verzekeringpremies	140	121
	3.097	3.275
Totaal schulden op korte termijn	9.439	8.436
Totaal schulden	9.439	8.536

1) Zie ook de waarderingsgrondslagen op pagina 40: deze € 0,9 miljoen is opgenomen als schuld op korte termijn.
2) Het beleid voor wat betreft de toekenningen van wetenschappelijke onderzoeksprojecten en Research Centres of Excellence is dat deze met ingang van 2013 maximaal voor een periode van een jaar toegekend en in de kosten verantwoord worden. De (internationale) samenwerkingsprojecten wetenschappelijk onderzoek worden verantwoord voor de volledige looptijd. Deze hebben over het algemeen een looptijd langer dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Uit hoofde van een afgesloten leasecontract ten behoeve van operationele activiteiten (automatisering) bestaan per balansdatum de volgende verplichtingen:
Deze operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt.
Dit contract heeft een looptijd van 5 jaar en loopt af in 2026.
De verplichting met een looptijd tot maximaal 1 jaar bedraagt € 10.013.
De verplichting met een looptijd tussen 1 tot 5 jaar bedraagt € 9.178.

Uit hoofde van de afgesloten huurovereenkomst van het bedrijfspand, die loopt tot 1 september 2023 en vervolgens jaarlijks zal worden verlengd, bestaat per balansdatum de volgende verplichting:
De verplichting met een looptijd tot maximaal 1 jaar bedraagt € 105.672.

Uit hoofde van de leningovereenkomst aan een van de start-up's bestaat per balansdatum de volgende verplichting:
De verplichting met een looptijd tot maximaal 1 jaar bedraagt € 33.333.
Er is geen verplichting met een looptijd tussen 1 tot 5 jaar.

Baten van particulieren	2024	2023
Collecte	1.747	1.811
Donaties en giften ¹	4.227	3.763
Nalatenschappen ²	5.487	11.587
Totaal baten van particulieren	11.461	17.161
1) Donaties en giften	2024	2023
Mailingacties	838	836
Major donors	236	115
Machtingen periodiek	2.468	2.242
Machtingen eenmalig	26	30
Schenkeningen	248	251
Online	161	75
Giften oliebollenbakkers	5	5
Overige donaties	245	209
Totaal donaties en giften	4.227	3.763
2) Baten uit nalatenschappen	2024	2023
Erfstellingen	4.975	10.442
Legaten	512	1.145
Totaal nalatenschappen	5.487	11.587
Baten van bedrijven	2024	2023
Donaties en giften ³	87	90
Totaal baten van bedrijven	87	90
3) Donaties en giften	2024	2023
Mailingacties	2	2
Major donors	37	36
Acties partnerships	-	-
Online	5	7
Overige donaties	43	45
In natura opbrengsten	-	-
Totaal donaties en giften	87	90

Baten van loterijorganisaties	2024	2023
VriendenLoterij	249	283
Nationale Postcode Loterij	1.000	900
Nederlandse loterij	502	472
Totaal baten van loterijorganisaties	1.751	1.655

De inkomsten van de Nederlandse loterij worden via Stichting Loterijacties Volksgezondheid verdeeld en ontvangen.

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	2024	2023
Bijdrage PPS consortia	863	1.152
Bijdrage overige samenwerkingen	151	326
Totaal baten van verbonden organisaties zonder winststreven	1.014	1.478

Baten van andere organisaties zonder winststreven	2024	2023
Donaties en giften ⁴	132	211
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	132	211

4) Donaties en giften	2024	2023
Mailingacties	9	6
Major donors	100	183
Acties partnerships	-	-
Online	-	-
Overige donaties	23	22
In natura opbrengsten	-	-
Totaal donaties en giften	132	211

Overige baten	2024	2023
Opbrengsten eigen acties	2	5
Opbrengsten overige acties	36	28
Totaal overige baten	38	33

Financiële baten en lasten	2024	2023
Rente obligaties	83	36
Bank- en depositorente	30	6
Rente leningen u/g	140	132
Dividend	233	271
Gerealiseerd koersresultaat	609	565-
Mutatie niet-gerealiseerd koersresultaat	2.073	2.633
	3.168	2.513
Af: kosten beheer beleggingen	154-	132-
Totaal financiële baten en lasten	3.014	2.381

De baten uit beleggingen zijn opgebouwd uit interest op vastrentende waarden (obligaties/bankrente/leningen u/g), dividenden op aandelen en de gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten op effecten.

De bankkosten zijn verantwoord bij de activiteiten waarop ze direct betrekking hebben.

In de begroting is geen rekening gehouden met gerealiseerde dan wel ongerealiseerde koersresultaten. Het voor 2024 begrote bedrag van € 0,45 miljoen bestaat uit dividenden, rente op obligaties en bank- en depositorente. De realisatie bedroeg € 0,35 miljoen. Daarnaast is interest gerealiseerd op leningen u/g.

In 2024 is een koerswinst op aandelen en beursgenoteerd vastgoed gerealiseerd van € 0,4 miljoen en bedroeg de ongerealiseerde koerswinst € 1,9 miljoen. Op obligaties werd een koerswinst van € 0,2 miljoen gerealiseerd en was de ongerealiseerde koerswinst € 0,2 miljoen.

Bijzondere baten en lasten	2024	2023
Mutatie op financiële vaste activa en u/g leningen	165-	67-
Overige bijzonder baten en lasten	16-	2-
Totaal bijzondere baten en lasten	181-	69-

In de achterliggende jaren is ReumaNederland aan de slag gegaan met Impact Investeringsfondsen. Dit via een tweetal routes. Enerzijds via de route van een gezamenlijk impactinvesteringsfonds met collega gezondheidsfondsen en diverse vermogensfondsen. Deze route genaamd INZET heeft in de achterliggende jaren via het fondsmanagement van Sherpa met committed geld van RVO en de genoemde fondsen een 6-tal investeringen verricht. In 2022 is echter gebleken dat één start-up waarin geïnvesteerd is niet langer zelfstandig verder kon. Deze start-up is verkocht aan een grotere organisatie waardoor er uiteindelijk € 0,95 miljoen diende te worden afgeschreven. In 2023 is bij Inzet een bedrag van € 30.000 en in 2024 een bedrag van € 67.000 afgewaardeerd.

ReumaNederland heeft daarnaast zelf een 7-tal start-ups conform een vastgelegd governanceproces voorzien van impactleningen. Deze leningen gericht op inhoudelijke en bedrijfsmatige ontwikkelingen zijn gericht op het bereiken van nieuwe initiatieven bij en voor patiënten. In 2022 is vastgesteld dat de impact investering Trajectum Pharma ten aanzien van de bedrijfsmatige ontwikkelingen achterblijft bij de voorgenomen doelstellingen. Derhalve is er een afwaardering van de lening voorzien in 2022 en in 2023 heeft er een additionele afwaardering plaatsgevonden. Trajectum Pharma zal niet worden voortgezet, verwacht wordt dat deze liquide middelen en opgebouwde interest niet zal worden terugbetaald, de waarde van € 80.000 is in 2024 afgewaardeerd.

Onderzoek en innovatie	2024	2023
Wetenschappelijke onderzoeksprojecten ¹⁾		
Klinisch-Translationeel onderzoek	1.239	497
Bijzonder onderzoek	26-	-
	1.213	497
Research Centres of Excellence	1.500	750
(Internationale) samenwerkingsprojecten wetenschappelijk onderzoek	1.205	1.897
PPS-projecten	1.972	1.481
Commerciële onderzoeksprojecten	33	55
Project ARCH	-	150
Junior Talent Call	213	193
Overige wetenschappelijke subsidies	72	35
Congressen, symposia en systemen	8	8
Uitvoeringskosten eigen organisatie	888	865
Totaal bijdrage onderzoek en innovatie	7.104	5.931

1) Deze kosten bestaan hoofdzakelijk uit wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Deze kunnen nieuw toegekende of voortgezette onderzoeksprojecten betreffen.

TOELICHTING WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKSPROJECTEN EN RESEARCH CENTRES OF EXCELLENCE

Het beleid voor wat betreft de toekenningen van wetenschappelijke onderzoeksprojecten en Research Centres of Excellence is dat deze met ingang van 2013 maximaal voor een periode van een jaar toegekend en in de kosten verantwoord worden. Per jaar wordt het onderzoeksproject getoetst aan de projectvoorwaarden; als aan deze wordt voldaan, vindt er een nieuwe toekenning plaats voor wederom maximaal een jaar.

Daarentegen kunnen de (internationale) samenwerkingsprojecten wetenschappelijk onderzoek worden verantwoord voor de volledige looptijd in het jaar dat het is toegezegd. Deze hebben over het algemeen een looptijd langer dan een jaar.

Voorlichting	2024	2023
Communicatie	807	671
Mailingkosten	92	100
Magazines/nieuwsbrieven	21	27
Website / hosting	145	50
Kosten publiciteit en evenementen	58	37
Jaarverslag	4	9
Patiënteninformatie	531	181
	1.658	1.075
Uitvoeringskosten eigen organisatie	808	844
Totaal kosten voorlichting	2.466	1.919

Ondersteuning patiëntenactiviteiten	2024	2023
Lumpsum patiëntenverenigingen	17	219
Projectsubsidies	251	484
Overige activiteiten	221	132
	489	835
Uitvoeringskosten eigen organisatie	261	257
Totaal ondersteuning patiëntenactiviteiten	750	1.092

Toelichting lastenverdeling over 2024

Collectieve belangenbehartiging	2024	2023
Belangenbehartiging	572	655
Uitvoeringskosten eigen organisatie	635	633
Totaal collectieve belangenbehartiging	1.207	1.288

Wervingskosten	2024	2023
Mailingkosten	382	348
Donateursactiviteiten	1.113	787
Communicatie	272	165
Collectekosten	289	346
Kosten verkoop artikelen	1	57
	2.057	1.703
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.515	1.656
Totaal wervingskosten	3.572	3.359

Kosten beheer en administratie	2024	2023
Personeelskosten	263	241
Huisvestingskosten	27	26
Kantoor- en algemene kosten	93	100
Totaal kosten beheer en adminstratie	383	367

Percentages	2024	Begroting 2024	2023
Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	24,7%	24,7%	16,3%
Kosten beheer en administratie in % van totale lasten	2,5%	2,6%	2,6%
Besteding aan doelstelling in % van totale baten	79,6%	79,6%	49,6%
Besteding aan doelstelling in % van totale lasten	74,5%	74,6%	73,3%

Accountantsshonoraria
De lasten van de controlerend accountant, betrekking hebbend op de controlewerkzaamheden die zijn verricht in het boekjaar 2024, bedroegen € 62.722. In 2023 bedroegen de accountantsshonoraria € 60.052.

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

(x € 1.000)

Bestemming	Doelstelling				Wervings- kosten	Beleg- gingen	Beheer en admini- stratie	Totaal 2024	Begroot 2024	Totaal 2023
	Onder- zoek en innovatie	Voor- lichting	Patiënten- organi- saties	Belangen- behar- tiging	Eigen fondsen- werving					
Subsidies en bijdragen	6.180	-	489	-	-	-	-	6.669	7.462	5.187
Uitbesteed werk	-	374	-	320	1.687	154	-	2.535	2.492	2.106
Publiciteit en communicatie	36	1.284	-	252	370	-	-	1.942	1.709	2.173
Personeelskosten	772	604	204	502	1.220	-	263	3.565	3.928	3.568
Huisvestingskosten	60	97	26	50	162	-	27	422	463	415
Kantoor- en alg. kosten	56	107	31	83	133	-	93	503	709	639
Totaal	7.104	2.466	750	1.207	3.572	154	383	15.636	16.763	14.088

Toelichting Personeelskosten

	2024	2023
Gemiddeld aantal personeelsleden:		
Uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen o.b.v. 36 uur	35,2	36,0

Het aantal medewerkers op 31 december 2024 is 43 (2023: 44).

SALARISSCHALEN

ReumaNederland heeft een eigen arbeidsvoorwaardenpakket met een actueel salaris- en functiehuis. ReumaNederland heeft de wens om marktconform te belonen, met als uitgangspunt dat een matiging van de salarissen in de goededoelensector gewenst is zonder dat dit ten koste mag gaan van de mogelijkheid om kwalitatief goed personeel aan te stellen. De salarissen worden jaarlijks geïndexeerd.

(x € 1.000)

SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN

Bestemming	Doelstelling					Beheer en admini- stratie	Totaal 2024	Begroot 2024	Totaal 2023
	Onder- zoek en innovatie	Voor- lichting	Patiënten- organi- saties	Belangen- behar- tiging	Eigen fondsen- werving				
Salarissen	427	443	152	377	864	198	2.461	2.680	2.434
Sociale lasten	68	74	26	61	151	31	411	439	380
Pensioenlasten	53	54	18	46	103	26	300	369	287
Overige personeelskosten	224	33	8	18	102	8	393	440	467
Totaal	772	604	204	502	1.220	263	3.565	3.928	3.568

Personeelskosten directie

Naam	J.W. Förch	
Functie	Algemeen directeur	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	onbepaalde tijd	
Uren (mimimaal)	36	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1-31/12	
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
Bruto loon/salaris	132.847	
Vakantiegeld	10.628	
Eindejaarsuitkering	6.642	
Totaal jaarsalaris		€ 150.117
Totaal bezoldiging 2024		€ 150.117
Totaal bezoldiging 2023		€ 147.087

Toelichting

Bij de bepaling en de vaststelling van de beloning van de directie volgt ReumaNederland in basis de regeling Beloning directeuren van goede doelenorganisaties van Goede Doelen Nederland. De regeling geeft aan de hand van zwaarte-criteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging heeft in het verslagjaar plaatsgevonden. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score (Basis Score voor Directiefuncties) van 485 punten met een maximaal jaarinkomen van € 159.212 (1 fte gedurende twaalf maanden). Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaar-inkomen van de directie bedroeg € 150.117 in 2024. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen en bijtellingen, de werk-geversbijdrage aan het pensioen en de pensioencompensatie bleven met een bedrag van € 183.276 (2023: € 178.004) binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 197.423 per jaar. De belaste vergoedingen en de werkge-versbijdrage pensioen stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De directeur ontvangt geen dertiende maand of andersoortige bonussen. Ook heeft de directeur geen lease auto. De indexatie (2,06%) van het salaris is gebeurd op basis van de indexatienorm van de Algemene Arbeidsvoorwaarden ReumaNederland.

Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. De leden van de Raad van Toezicht genieten geen bezoldiging en aan hen zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Overige gegevens

VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat van € 1.834.000 over 2024 zal worden verdeeld over diverse bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. € 450.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve projecten, € 94.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve financiering activa, € 9.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve nog af te wikkelen nalatenschappen, € 71.000 zal worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds PPS-projecten, € 318.000 zal worden onttrokken aan het bestemmingsfonds Netwerkstudie, € 744.000 zal worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds 'Het Kas-Vos fonds' en € 784.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve bestedingsimpuls.

De ReumaLightWalk bracht 800 mensen met en zonder reuma in beweging om geld in te zamelen voor onderzoek naar reuma

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directeur-bestuurder en de raad van toezicht van Stichting ReumaNederland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting ReumaNederland (‘de stichting’) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Richtlijn 650 ‘Fondsenwervende instellingen’ van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de balans per 31 december 2024;
- 2. de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3. de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ReumaNederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in het kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben aandacht besteed aan het frauderisico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management en het frauderisico op de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de lasten.

Ten aanzien van de doorbreking van de interne beheersingsmaatregelen door het management hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- » de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen;
- » journaalposten geanalyseerd op basis van risicocriteria en waar nodig specifieke controlewerkzaamheden daarop verricht;
- » specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het management.

Ten aanzien van de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de lasten hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- » de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in het inkoopproces;
- » data-analyse uitgevoerd op de autorisatie van inkoopfacturen door bevoegde personen in Elvy;
- » detailcontrole middels steekproef op de lasten aan de hand van brondocumentatie;
- » specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de verdeling van de lasten over de diverse doelstellingen en de daarbij gehanteerde percentages;
- » specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de onttrekkingen van de bestemmingsreserves en -fondsen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management en de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de lasten.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen andere materiële frauderisico'sesignaleerd.

Controleaanpak continuïteit

De directeur-bestuurder heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directeur-bestuurder te evalueren omvatten onder andere:

- » overwegen of de continuïteitsbeoordeling van directeur-bestuurder alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en directeur-bestuurder bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- » nagaan of directeur-bestuurder gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en er geen continuïteitsrisico's zijn geïdentificeerd.

Benadrukking van de onzekerheden inzake de waardering van verstrekte leningen

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel financiële vaste activa in de toelichting op pagina 43 van de jaarrekening waarin de onzekerheden inzake de waardering van de verstrekte leningen aan startups zijn beschreven. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- » voorwoord;
- » verslag Raad van Toezicht;
- » hoofdstuk 1. Activiteiten en resultaten;
- » hoofdstuk 2. Organisatie en bestuur;
- » hoofdstuk 3. Financiële verantwoording;
- » bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- » met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- » alle informatie bevat die op grond van RJ 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650 'Fondsenwervende organisaties'.

C. Beschrijving van de verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- » het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- » het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- » het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- » het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- » het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- » het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Almere, 27 mei 2025

Kreston Lentink Audit B.V.

Was getekend

drs. A. Bos RA

Samenstelling commissies en adviesraden per 31 december 2024

Thematische call 2023

Op 12 april 2024 was de afronding van de WAR-beoordeling van de Thematische call 2023, met ondergenoemde WAR-leden:

- Prof. dr. Gerard Pasterkamp (voorzitter)
- Dr. Reinhard Bos
- Dr. Pascal de Jong
- Dr. Calin Popa
- Prof. dr. Dirkjan van Schaardenburg
- Dr. Suzanne Arends
- Prof. dr. Madelon Peters
- Dr. Mihaela Gamala

Thematische call 2024 (nu in beoordelingsfase WAR)

- Prof. dr. Gerard Pasterkamp
- Dr. Lilian van Tuyl
- Dr. Calin Popa
- Prof. dr. Dirkjan van Schaardenburg
- Dr. Martijn Oude Voshaar
- Dr. Peter ten Klooster
- Dr. Pascal de Jong
- Prof. dr. Ingrid Meulenbelt

International Visitation Committee (IVC)

t.b.v. de Senior talent call 2024-2025

- Dr. Mohit Kapoor (voorzitter)
- Prof. dr. Denitsa Docheva
- Prof. dr. Hani El-Gabalawy
- Prof. dr. Susan Bartlett
- Prof. dr. Jeff Houck
- Prof. dr. Jérémie Sellam
- Prof. dr. Joan Wither

Ervaringsdeskundigencommissie (EDC)

- Mw. dr. I.H. Kraai-Nomden
- Dhr. T. van Helmond
- Mw. C.R.E. Kievit
- Mw. S.G.A.M. Ahoud-Schoenmakers
- Dhr. J. Pullen
- Mw. E.M. Kokkeler
- Dhr. M.K.F. Kraus
- Mw. I.L. Esmeijer
- Mw. L. Creyton
- Dhr. dr. P.Y. Wielinga
- Mw. M. Colenbrander
- Dhr. H. Wiegant
- Dhr. J. van Liempt
- Mw. M.A. van Eijkeren
- Mw. M.J. Libbers - van Ooijen
- Mw. mr. J.H. Phaff-van Ommen
- Mw. J. Hopstaken
- Mw. V. Sonneveld
- Dhr. O.B. Oussoren
- Dhr. B. de Geus
- Mw. J.L. Berkvens
- Mw. S. Schut-Jansen
- Mw. K.H. Stratingh
- Mw. H.M. Kleiterp
- Dhr. H. ter Hart

Patiëntenadviesraad (PAR)

- Dhr. R. Braamburg
- Mw. A. Sibbes
- Dhr. T. Mehdi
- Mw. F. Wagemaker-Veeger
- Mw. B. Borkent Raven

Realisatie en productie:
Afdeling Corporate Communicatie ReumaNederland

Ontwerp en drukwerk:
Rijser – Studio, Print en Druk – Purmerend

www.reumanederland.nl
info@reumanederland.nl
T 020 589 64 64

 facebook.com/reumanederland
 x.com/reumanederland
 youtube.com/reumanederland
 instagram.com/reumanederland

